B25-SS

Subject Code: C4 (EN/AS/BN/BD/HN)

2025

SOCIAL SCIENCE

Full Marks: 90
Pass Marks: 27

Time: 3 hours

Candidates shall note that each question will be multilingual, viz., in English / Assamese / Bengali / Bodo / Hindi medium, for their ready reference. In case of any discrepancy or confusion in the medium / version, the English version will be considered as the authentic version.

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

/520-A [Contd.

SECTION—A / क—শाथा / क—गाथा / क—बाहागो / खण्ड —क

Choose the correct answer of the following questions (From Q. No. $\bf 1$ to Q. No. $\bf 45$): $1\times45=45$

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা (প্রশ্ন নং 1-ৰ পৰা প্রশ্ন নং 45 লৈকে):
নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলোর শুদ্ধ উত্তরটি বেছে বার করো (প্রশ্ন নং 1-এর থেকে প্রশ্ন নং 45 পর্যন্ত):
गाहायाव होनाय सोंथिफोरिन गेबें फिननायखौ सायख'नानै दिहुन (सोंथि नं 1 निफ्राय सोंथि नं 45 सिम):
नीचे दिए गए प्रश्नों के सही उत्तर का चयन करो (प्रश्न सं० 1 से प्रश्न सं० 45 तक):

1. Which of the following statements are true about the Partition of Bengal in 1905?

১৯০৫ চনৰ বংগ বিভাজন সম্পৰ্কে তলৰ কোনকেইটা উক্তি সত্য ?

১৯০৫ সনের বংগ বিভাজন সম্পর্কে নীচের কোন্ উক্তিগুলো সত্য ?

1905 मायथाइनि बंग बोखावनायनि बागै गाहायनि बबे बबे बिबुंथिया थार?

सन् 1905 में हुए बंग-विभाजन संबंधी कौन-से कथन सही हैं?

(i) It resulted in the second important political upheaval in India after the 1857 Revolt.

১৮৫৭ চনৰ বিদ্ৰোহৰ পিছত ই ভাৰতৰ ৰাজনৈতিক ইতিহাসৰ দ্বিতীয়টো উল্লেখনীয় ঘটনাৰ সত্ৰপাত ঘটাইছিল।

১৮৫৭ সনের বিদ্রোহের পর এটি ভারতের রাজনৈতিক ইতিহাসের দ্বিতীয় উল্লেখনীয় ঘটনার সত্রপাত করেছিল।

1857 मायथाइनि बिग्रायनायनि उनाव बेयो भारतिन राजखान्थियारि जारिमिननि नैथि मख'जाथाव जाथाइ जादोंमोन।

सन् 1857 के विद्रोह के बाद इसने भारतीय राजनीतिक इतिहास की दूसरी उल्लेखनीय घटना की शुरुआत की थी।

(ii) It was executed to suppress the growing national consciousness in Bengal.

ইয়াক বংগদেশৰ ক্রমবর্ধমান জাতীয় জাগৰণক মিষমূৰ কৰিবলৈ কার্যকৰী কৰা হৈছিল। একে বংগদেশের ক্রমবর্ধমান জাতীয় জাগরণকে শেষ করতে কার্যকরী করা হয়েছিল। बेखौ बंग हादरिन जाखांबोनो हमनाय हारिमायारि जांख्रिथाइखौ फोजोबस्रांनो मावफुंनाय जादोंमोन।

बंगाल में बढ़ते राष्ट्रीय जागरण को खत्म करने के लिए इसे लागू किया गया था।

B25-SS/520-A

(iii) Shillong was made the capital of Eastern Bengal and Assam.

श्विन्धक পূर्वतः श वाक व्याप्त वाक्षानी कवा देश्विन ।
भिनःदक পূर्वतः १ वतः व्याप्त वाक्षानी कवा द्राष्ट्रिन ।
शिलंखौ सान्जा बंग आरो आसामिन राजधाविन खालामनाय जादोंमोन।
पूर्व बंगाल और असम की राजधानी शिलांग को बनाया गया था।

- (iv) It led to the Swadeshi Movement. ३ ऋ(म्भी आत्माननव मृज्याण घर्णे शिष्ट्रां । विक्षे ऋ(म्भी आत्मानात्मत मृज्याण घर्णि सिंह्र्न । बेयो गावहादरारि सोमावसारनायखौ जुरिदों मोन। इसने स्वदेशी आंदोलन की शुरुआत की थी।
- (a) (i), (ii), (iv)

(b) (i), (iii), (iv)

(c) (ii), (iii), (iv)

(d) (i), (ii), (iii), (iv)

2. Which of the following best explains why Gopal Krishna Gokhale returned his 'Knighthood' title to the British Government?

গোপাল কৃষ্ণ গোখলেই ব্ৰিটিছ চৰকাৰক 'নাইটহুড' উপাধি ঘূৰাই দিয়াৰ কাৰণৰ সৰ্বোৎকৃষ্ট ব্যাখ্যা তলৰ কোনটোৱে আগবঢ়াইছে ?

গোপাল কৃষ্ণ গোখলে ব্রিটিশ সরকারকে 'নাইটহুড' উপাধিটি ফেরত দেওয়ার কারণগুলোর সর্বোৎকৃষ্ট ব্যাখ্যা নীচের কোনটি করছে ?

ग'पाल कृष्ण गख्लेआ बृटिस सरकारनो 'नाइटहुड' बिमुंखौ फिदिंना होफिननाय जाहोनिन साबसिन बेखेविधनायखौ गाहायनि बबे मोनसेया होदों?

गोपाल कृष्ण गोखले द्वारा ब्रिटिश सरकार को 'नाइटहुड' की उपाधि वापस करने के कारण की सबसे उत्कृष्ट व्याख्या इनमें से कौन-से विकल्प ने की है?

- (a) He felt the British Government was failing to provide adequate governance.
 ব্রিটিছ চৰকাৰে যথোপযুক্ত শাসন প্রদানত ব্যর্থ হৈছিল বুলি তেখেতে ভাবিছিল।
 - विणिश अवकार परवासियुङ नामन अमान क्षेत्र एराइड वृत्त एउटवट आवारका नि विणिश अवकार या विषयुङ शाअन श्रमात वार्थ श्टार्याह्म वार्म जिन एडा विण्या । बृटिस सरकारा नांगौबादि खुंथाइ होनायाव फेलें जादों होननानै बिथाङा सानदोंमोन। उन्होंने सोचा कि ब्रिटिश सरकार की अच्छी शासन व्यवस्था नहीं है।
- (b) He was dissatisfied with his position in the British administration.

वििष्ट প्रশाসন ব্যৱস্থাত পোৱা স্থানক লৈ তেখেত অসন্তুষ্ট হৈছিল। विष्टिश প্রশাসন ব্যবস্থায় পাওয়া স্থান নিয়ে তিনি অসন্তুষ্ট ছিলেন। बृटिस खुंथाइ राहायाव मोननाय मासिखौ लानानै बिथाङा खुसि गैयि जादोंमोन। वे ब्रिटिश शासन व्यवस्था में अपने पद को लेकर असंतुष्ट थे।

(c) He disagreed with the British policy of partitioning Bengal. ব্রিটিছৰ বংগ বিভাজন নীতিৰ লগত তেওঁ অসন্মত হৈছিল। ব্রিটিশের বংগ বিভাজন নীতির সাথে তিনি অসম্মত ছিলেন। बृटिसनि बंग बोखावनाय खान्थिजों बिथाङा गोसो गोरोबाखैमोन।

ब्रिटिश की बंग-विभाजन नीति को लेकर वे असहमत थे।

(d) He sought to retire from public life and focus on personal matters.

তেখেতে ৰাজহুৱা জীৱনৰ পৰা সন্ন্যাস ল'ব বিচাৰিছিল আৰু ব্যক্তিগত কাম-কাজত মনোনিৱেশ কৰিব খজিছিল।

তিনি জনজীবন থেকে সন্ন্যাস নিতে চেয়েছিলেন এবং ব্যক্তিগত কাজকর্মে মনোনিবেশ করতে চেয়েছিলেন।

बिथाङा समाजारि जिउनिफ्राय आनज्रायनो नागिरदोंमोन आरो गावारि खामानिफोराव गोसो होनो नागिरदोंमोन।

वे सार्वजनिक जीवन से संन्यास लेना चाहते थे और निजी कामों में ध्यान देना चाहते थे।

3. Two statements are given in the question below as Assertion (A) and Reason (R). Read the statements and choose the correct option.

তলৰ প্ৰশ্নটোত দাবী (A) আৰু কাৰণ (R) হিচাপে দুটা উক্তি দিয়া হৈছে। উক্তিকেইটা পঢ়া আৰু শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা।

নীচের প্রশ্নটিতে দাবী (A) এবং কারণ (R) হিসেবে দুটি উক্তি দেওয়া হয়েছে। উক্তিগুলো পড়ো এবং শুদ্ধ বিকল্পটি বেছে বার করো।

गाहायनि सोंनायाव दाबि (A) आरो जाहोन (R) महरै मोननै बिबुंथि होनाय जादों। बिबुंथिफोरखौ फराय आरो गेबें फिननायखौ सायखं नानै दिहुन।

नीचे के प्रश्न में अभिकथन (A) और कारण (R) के रूप में दो उक्तियाँ दी गई हैं। उक्तियों को पढ़ो और सही विकल्प का चयन करो।

Assertion (A):

The Swadeshi Movement in India aimed to promote indigenous goods and reduce dependency on British products.

Reason (R):

The Swadeshi Movement primarily aimed to protest against British taxes and government loans.

দাবী (A) : ভাৰতত হোৱা স্বদেশী আন্দোলনে থলুৱা সা-সামগ্ৰী বৃদ্ধি কৰিব বিচৰাৰ লগতে ব্ৰিটিছ সামগ্ৰীৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীলতা হ্ৰাস কৰিব বিচাৰিছিল।

কাৰণ (R): স্বদেশী আন্দোলনে প্ৰধানতঃ ব্ৰিটিছৰ কৰ-কাটল আৰু চৰকাৰী ঋণৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ কৰাক লক্ষ্য কৰি লৈছিল।

- দাবী (A) : ভারতের স্বদেশী আন্দোলনের লক্ষ্য ছিল দেশী সামগ্রী ব্যবহার বৃদ্ধি করার সাথে সাথে ব্রিটিশ সামগ্রীর উপর নির্ভরশীলতা হ্রাস করা।
- কারণ (R): স্বদেশী আন্দোলনের প্রধান লক্ষ্য ছিল ব্রিটিশের কর-খাজনা এবং সরকারী খাণের বিরুদ্ধে প্রতিবাদ করা।
- दाबि (A): भारताव जानाय गावहादरारि सोमावसारनाया जायगायारि बेसाद बांहोनो नागिरनायजों लोगोसे बृटिसनि बेसादिन सायाव सोनारनांनायखौ खम खालामनो नागिरदोंमोन।
- जाहोन (R): गावहादरारि सोमावसारनाया गुबैयै बृटिसनि खाजोना आरो सरकारि दाहारनि बेरेखायै सोमावसारनायखौ थांखि महरै लादोंमोन।
- अभिकथन (A): भारत में हुए स्वदेशी आंदोलन द्वारा स्थानीय सामग्री की वृद्धि पर बल देने और ब्रिटिश सामग्री पर निर्भरता को कम करने पर बल दिया जाता था।
- कारण (R): स्वदेशी आंदोलन द्वारा मुख्यतः ब्रिटिशों के कर-लगान और सरकारी ऋण के खिलाफ विरोध करने का लक्ष्य रखा गया था।
- (a) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) উভয়ে সত্য; আৰু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) এবং (R) দইটিই সত্য; এবং (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार; आरो (R) आ (A) नि गेबें बेखेवथिनाय।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।
- (b) (A) is true, but (R) is false.
 - (A) সত্য, কিন্তু (R) অসত্য।
 - (A) সত্য, কিন্তু (R) অসত্য।
 - (A) आ थार, नाथाय (R) आ थार नङा।
 - (A) सही है, किन्तु (R) गलत है।
- (c) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) উভয়ে সত্য; কিন্তু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা নহয়।
 - (A) এবং (R) দুইটিই সত্য; কিন্তু (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা নয়।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार; नाथाय (R) आ (A) नि गेबें बेखेवथिनाय नङा।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।
- (d) (A) is false, but (R) is true.
 - (A) অসত্য, কিন্তু (R) সত্য।
 - (A) অসত্য, কিন্তু (R) সত্য।
 - (A) आ थार नङा, नाथाय (R) आ थार।
 - (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।

4. Who among the following edited a magazine *Vande Mataram* during Swadeshi Movement in India?

তলত দিয়াসকলৰ কোনে ভাৰতৰ স্বদেশী আন্দোলনৰ সময়ত 'বন্দে মাতৰম' নামৰ এখন আলোচনী সম্পাদনা কৰিছিল ?

নিম্নলিখিতদের মধ্যে কে ভারতের স্বদেশী আন্দোলনের সময় 'বন্দেমাতরম্' নামের একটি পত্রিকা সম্পাদনা করেছিলেন ?

गाहायाव होनायफोरिन सोर सासेया भारतिन गावहादरारि सोमावसारनाय समाव 'बन्दे मातरम्' मुनि लाइसिखौ सुजुदोंमोन?

इनमें से किसने भारतीय स्वदेशी आंदोलन के दौरान 'वंदे मातरम्' नामक पत्रिका का संपादन किया था?

- (a) Arabinda Ghose অৰবিন্দ ঘোষ অরবিন্দ ঘোষ সংন্ধিন্দ্দ ঘ'ষ সংবিন্দ্দ ঘাষ
- (c) Surendranath Banerjee
 मूरबन्धनाथ दानार्जी
 मूरतन्धनाथ दाानार्जी
 सुरेन्द्र नाथ बेनार्जी
 सुरेन्द्रनाथ बनर्जी
- (b) Krishna Kumar Mitra
 কৃষ্ণকুমাৰ মিত্ৰ
 কৃষ্ণকুমার মিত্ৰ
 কৃষ্ণা কুদাर দির
 কৃষ্ণা কুদাर দির
- (d) Kumudini Mishra
 क्रूपूर्णिनी भिश्च
 क्रुपूर्णिनी भिश्च
 कुमुदिनि मिश्र
 कुमुदिनी मिश्र
- **5.** Consider the following statements about the Non-Cooperation Movement. Which of the following options are correct about the Movement?

অসহযোগ আন্দোলনৰ বিষয়ে তলত দিয়া উক্তিকেইটা বিচাৰ কৰা। আন্দোলনটোৰ বিষয়ে তলত দিয়া বিকল্পবোৰৰ কোনটো বিকল্প শুদ্ধ ?

অসহযোগ আন্দোলনের বিষয়ে নিমুপ্রদত্ত উক্তিগুলি বিচার করো। আন্দোলনটির বিষয়ে নীচে দেওয়া বিকল্পগুলির কোনটি শুদ্ধ ?

हेफाजाब होयि सोमावसारनायनि बागै गाहायाव होनाय बिबुंथिफोरखौ गोसो हो। सोमावसारनायनि बागै गाहायाव होनायफोरनि बबे गेबें?

असहयोग आंदोलन के बारे में इन कथनों पर विचार करो। आंदोलन के संदर्भ में निम्नलिखित विकल्पों में से कौन-से सही हैं?

(i) Salt laws were challenged.

त्नान आर्टेन विताधिण कवा देरिष्ट ।

नवन आर्टेनित विताधिण कता ट्राष्टिन ।

संख्रै आयेनिन बेरेखा खालामनाय जादोंमोन।

नमक कानून का विरोध किया गया था।

- (ii) Students left government school.

 हाज-हाजी प्रकाल हिन्स विमाल हिन्स हाज-हाजी प्रकाल हिन्स हिन्स हाज-हाजी प्रकाल हिन्स हिन्स हाज-हाजी प्रकाल हिन्स हिनस हिन्स हिनस हिन्स हिन्स
- (iii) Unity among Hindus and Muslims.

 रिन्दू आरू पूष्टलभागव माज्य এकया।

 रिन्दू अप्रालमान मेजेराव खौसेथि।

 हिन्दू और मुसलमान के बीच एकता थी।
- (iv) Women did not participate.

 মহিলাসকলে অংশগ্ৰহণ কৰা নাছিল।

 মহিলারা অংশগ্ৰহণ করেননি।

 आइजोफोरा बाहागो लायाखैमोन।

 महिलाओं ने भाग नहीं लिया था।
- (a) (i) and (iv)
 - (i) আৰু (iv)
 - (i) এবং (iv)
 - (i) आरो (iv)
 - (i) और (iv)
- (c) (i) and (ii)
 - (i) আৰু (ii)
 - (i) এবং (ii)
 - (i) आरो (ii)
 - (i) और (ii)

- (b) (ii) and (iii)
 - (ii) আৰু (iii)
 - (ii) এবং (iii)
 - (ii) आरो (iii)
 - (ii) और (iii)
- (d) (i), (ii), (iii) and (iv)
 - (i), (ii), (iii) আৰু (iv)
 - (i), (ii), (iii) এবং (iv)
 - (i), (ii), (iii) आरो (iv)
 - (i), (ii), (iii) और (iv)

6. Which of the following were the provisions of the Indian Independence Act, 1947?

ज्लब कानरकरेंगे ১৯৪৭ চনৰ ভাৰত স্বাধীন আইনৰ দফা আছিল?
नीटिंग कानर्श्व ১৯৪৭ সনের ভারত স্বাধীন আইনের দফা ছিল?
गाहायिन बबे बबे 1947 मायथाइनि भारत उदांग्नि आयेनिन फारि (दफा) मोन?
इनमें से भारतीय स्वतंत्रता कानून, 1947 के प्रावधान क्या-क्या थे?

- (i) India and Pakistan were to become independent on August 15, 1947.

 ১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগষ্ট তাৰিখে ভাৰত আৰু পাকিস্তানে স্বাধীনতা লাভ কৰিব।
 ১৯৪৭ সনের ১৫ আগষ্ট তারিখে ভারত এবং পাকিস্তান স্বাধীনতা লাভ করবে।
 1947 मायथाइनि 15 आगष्ट खालाराव भारत आरो पाकिस्ताना उदांग्नि मोनगोन।
 15 अगस्त, 1947 को भारत और पाकिस्तान स्वतंत्रता प्राप्त करेंगे।
- (ii) Each dominion was to have a Prime Minister appointed by the king.

 প্রতিখন স্থ-শাসিত দেশতে ৰজাই নিযুক্তি দিয়া একোজনকৈ প্রধানমন্ত্রী থাকিব।

 প্রতিটি স্থ-শাসিত দেশে রাজা দ্বারা নিযুক্ত একজন প্রধানমন্ত্রী থাকবে।

 गंफ्रोमबो गावखुंथाइ हादरावनो राजाया थिसननाय साफा साफा गाहाइ मन्त्रि थागोन।

 प्रत्येक स्वतंत्र देश में राजा द्वारा नियुक्त एक प्रधानमंत्री रहेगा।
- (iii) Two dominions of India and Pakistan were to be established, and their Constituent Assemblies were to decide whether to remain within the British Commonwealth of Nations or not.

ভাৰত আৰু পাকিস্তান নামেৰে দুখন স্ব-শাসিত দেশ গঠন কৰা হ'ব আৰু উক্ত দেশ দুখনৰ সংবিধান সভাই দেশ দুখনে ব্ৰিটিছ কমনৱেলথত যোগ দিব নে নিৰ্দিয়ে নিজাববীয়াকৈ সিদ্ধান্ত ল'ব।

ভারত এবং পাকিস্তান নামে দুটি স্ব-শাসিত দেশ গঠন করা হবে এবং উক্ত দেশ দুটির সংবিধান সভা দেশ দুটি ব্রিটিশ কমনওয়েলথে যোগ দেবে কি না তা নিজেরা সিদ্ধান্ত নেবে।

भारत आरो पाकिस्तान मुङै गंनै गावखुंथाइआरि हादर दानाय जागोन आरो बै गंनै हादरिन संबिजिद आफादा बे गंनै हादरा बृटिस कमनवेलथआव बाहागो लागोनना लाया गावनो थिरांथा लागोन।

भारत और पाकिस्तान नामक दो स्वतंत्र देशों का गठन होगा और उक्त देशों की संविधान सभाएँ ब्रिटिश कॉमनवेल्थ में ये दोनों हिस्सा लेंगे या नहीं स्वयं निर्णय लेंगी।

(iv) The Legislatures of both the dominions were restricted to making laws only under the supervision of the British Parliament.

দুয়োখন দেশৰ বিধানমণ্ডলে কেৱল ব্ৰিটিছ সংসদৰ তত্ত্বাৱধানতহে আইন প্ৰণয়ন কৰাৰ ক্ষমতা লাভ কৰিব।

দুটি দেশের বিধানমণ্ডল কেবল ব্রিটিশ সংসদের তত্ত্বাবধানেই আইন প্রণয়ন করার ক্ষমতা লাভ করবে।

गंनैबो हादरिन आयेन आफादा बृटिस संसदिन नायसंनायावसो आयेन दानायिन गोहो मोनगोन।

दोनों देशों के विधानमंडल केवल ब्रिटिश संसद के तत्त्वावधान में ही कानून बनाने की क्षमता प्राप्त करेंगे।

- (a) (i) and (ii)
 - (i) আৰু (ii)
 - (i) এবং (ii)
 - (i) आरो (ii)
 - (i) और (ii)
- (c) (i) and (iv)
 - (i) আৰু (iv)
 - (i) এবং (iv)
 - (i) आरो (iv)
 - (i) और (iv)

- (b) (i) and (iii)
 - (i) আৰু (iii)
 - (i) এবং (iii)
 - (i) आरो (iii)
 - (i) और (iii)
- (d) (ii) and (iv)
 - (ii) আৰু (iv)
 - (ii) এবং (iv)
 - (ii) आरो (iv)
 - (ii) और (iv)
- **7.** Arrange the following historical events following the sequence they occurred from old to new:

সংঘটিত হোৱাৰ ক্ৰম অনুসৰি পুৰণিৰ পৰা নতুনলৈ তলত দিয়া ঐতিহাসিক ঘটনাসমূহ সজোৱা :

সংঘটিত হওয়ার ক্রমমতে পুরনো থেকে নতুন অনুসারে নিমুপ্রদত্ত ঐতিহাসিক ঘটনাগুলো

जाथाइनि फारि बादियै गोजामनिफ्राय गोदानसिम गाहायाव होनाय जारिमिनारि जाथायफोरखौ साजाय:

निम्नलिखित ऐतिहासिक घटनाओं को प्राचीन से नवीन के क्रम में सजाओ :

(i) August Revolution আগষ্ট বিপ্লৱ আগষ্ট বিপ্লব आगष्ट जांखिथाइ

अगस्त आंदोलन

(ii) Direct Action Day
প্রত্যক্ষ দাবী দিৱস
প্রত্যক্ষ দাবী দিবস
गोथों दाबि सान
प्रत्यक्ष कार्रवाई दिवस

(iii) Simon Commission
(iv) Demand for Complete
Independence
ছাইমন কমিছন
পূৰ্ণ স্থৰাজৰ দাবী
পূৰ্ণ স্থৱাজের দাবী
सাइमন কমিধন
आबुं गावखुंथाइनि दाबि
साइमन कमीशन
पूर्ण स्वराज की माँग

- (a) (i) (ii) (iii)
- (iv) (b) (iii)
- (ii) (i)

- (c) (i)
- (ii) (iv)
- (iii)
- (d) (iii)
- (i) (ii)

(iv)

(iv)

8. Choose the correct option based on the following Assertion (A) and Reason (R):

তলত দিয়া দাবী (A) আৰু কাৰণ (R) ৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা : নীচে দেওয়া দাবী (A) এবং কারণ (R)-এর উপর ভিত্তি করে শুদ্ধ বিকল্পটি বেছে বার করো :

गाहायाव होनाय दाबि (A) आरो जाहोन (R) नि सायाव बिथा खालामनानै गेबें फिननायखौ सायख'नानै दिहुन:

निम्नलिखित अभिकथन (A) और कारण (R) के आधार पर सही विकल्प का चयन करो :

Assertion (A):

In the last decades of the 19th century, Assam witnessed a series of peasant revolts.

Reason (R):

Peasants organized themselves through the Raij Mels.

দাবী (A) : উনবিংশ শতিকাৰ শেষৰ দশককেইটাত অসমত এলানি কৃষক বিদ্রোহ সংঘটিত হৈছিল।

কাৰণ (R): কৃষকসকলে ৰাইজ মেলসমূহৰ জৰিয়তে নিজকে সংগঠিত কৰিছিল।

দাবী (A) : উনবিংশ শতাব্দীর শেষ দশকটিতে অসমে অনেকগুলি কৃষক আন্দোলন সংঘটিত হয়েছিল।

কারণ (R): কৃষকসকল রাইজমেল দ্বারা সংঘটিত হয়েছিল।

दाबि (A) : जिगु जौथाइनि उनिथंनि जिथाइफोराव आसामाव सिरिसे आबादारि बिग्रायनाय जादोंमोन।

जाहोन (R): आबादारिफोरा राइजोनि मेलफोरनि गेजेरजों गावसोरखौ जथायदोंमोन।

अभिकथन (A) : उन्नीसवीं सदी के अंतिम दशकों में असम में लंबे समय तक कृषक विद्रोह हुआ था।

कारण (R): कृषकों ने जनसभाओं के जिए अपने को संगठित किया था।

- (a) (A) is true, but (R) is false.
 - (A) সত্য, কিন্তু (R) অসত্য।
 - (A) সত্য, কিন্তু (R) অসত্য।
 - (A) आ थार, नाथाय (R) आ थार नङा।
 - (A) सही है, किन्तु (R) गलत है।

- (b) (A) is false, but (R) is true.
 - (A) অসত্য, কিন্তু (R) সত্য।
 - (A) অসত্য, কিন্তু (R) সত্য।
 - (A) आ थार नङा, नाथाय (R) आ थार।
 - (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।
- (c) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) উভয়ে সত্য; আৰু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) এবং (R) দুইটিই সত্য; এবং (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार; आरो (R) आ (A) नि गेबें बेखेविथ।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।
- (d) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) উভয়ে সত্য; কিন্তু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা নহয়।
 - (A) এবং (R) উভয়ে সত্য; কিন্তু (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা নয়।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार; नाथाय (R) आ (A) नि गेबें बेखेवथि नङा।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।
- **9.** How did the British Government's treatment of the leaders of the revolt of Manipur affect subsequent resistance movements in the region?

মণিপুৰৰ বিদ্ৰোহৰ নেতাসকলৰ ক্ষেত্ৰত ব্ৰিটিছ চৰকাৰে লোৱা ব্যৱস্থাই অঞ্চলটোত পৰৱৰ্তী কালৰ প্ৰতিবাদী সংগ্ৰামক কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰিছিল ?

মণিপুরের বিদ্রোহী নেতাসকলের ক্ষেত্রে ব্রিটিশ সরকার দ্বারা নেওয়া ব্যবস্থা অঞ্চলটিতে পরবর্তী কালের প্রতিবাদী সংগ্রামকে কীভাবে প্রভাবিত করেছিল ?

मणिपुरिन बिग्रायनायनि दैदेनगिरिफोरिन फारसे बृटिस सरकारा आजावनाय राहाया बे ओन्सोलाव उनिन समाव बेरेखा सोमावसारनायाव मा रोखोमिन गोहोम खोख्लैदोंमोन?

मणिपुर के विद्रोह के नेताओं के क्षेत्र में ब्रिटिश सरकार की व्यवस्था ने परवर्ती समय में उस क्षेत्र में प्रतिवादी आंदोलन को कैसे प्रभावित किया था?

(a) It encouraged further resistance by demonstrating that British authority could be contested.

ব্ৰিটিছৰ কৰ্তৃত্বক প্ৰত্যাহ্বান জনাব পাৰি বুলি বুজিব পাৰি ই আৰু অধিক প্ৰতিবাদী ব্যৱস্থা লোৱাত উৎসাহ যোগাইছিল।

ব্রিটিশের কর্তৃত্বকে প্রত্যাহ্বান জানানো সম্ভব বলে বুঝতে পেরে এটি আরো অধিক মাত্রায় প্রতিবাদী কার্যসূচী গ্রহণ করতে উৎসাহ প্রদান করেছিল।

बृटिसनि गोहोखौ फेर फाथिनो हागौ होनना बुजिनो हानानै बे आरोबाव बांसिनै बिग्रायारि लामा लानो थुलुंगा होदोंमोन।

ब्रिटिश सत्ता को चुनौती दी जा सकती है, यह सोचकर प्रतिवादी व्यवस्था में अधिक उत्साह जगा था।

- (b) It led to a decline in local resistance due to increased repression.
 - वर्धि प्रमनमृनक व्यवस्थार स्थानीय প্रতিवादन माजा द्वाम किन्छिन। विकास वितास विकास व
- (c) It created a sense of cooperation between British authorities and local leaders.
 - ই ব্ৰিটিছ কৰ্তৃপক্ষ আৰু স্থানীয় নেতাসকলৰ মাজত সহযোগিতাৰ মনোভাৱ সৃষ্টি কৰিছিল।
 - এটি ব্রিটিশ কর্তৃপক্ষ এবং স্থানীয় নেতাসকলের মাঝে সহযোগিতার মনোভাব সৃষ্টি করেছিল।
 - बेयो बृटिस बिबानगिरि आरो जायगायारि दैदेनगिरिफोरिन गेजेराव मदद होलायनाय गोसो सोमजिहोदोंमोन।
 - इसने ब्रिटिश सत्ता और स्थानीय नेताओं के बीच सहभागिता की भावना बढायी थी।
- (d) It did not have any significant impact on future resistance movements.
 - ভৱিষ্যতৰ প্ৰতিবাদী আন্দোলনসমূহৰ ওপৰত ইয়াৰ কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰভাৱ পৰা নাছিল।
 - ভবিষ্যতের প্রতিবাদী আন্দোলনসমূহের উপর এর কোনো গুরুত্বপূর্ণ প্রভাব পড়েনি। इयुननि बिग्रायारि सोमावसारनायफोराव बेनि जेबो गोनां गोहोम गोग्लैयाखैमोन। हिस्से भिविष्य के प्रतिवादी आंदोलनों पर इसका कुछ महत्त्वपूर्ण प्रभाव नहीं पड़ा था।
- **10.** According to Heramba Kanta Borpujari, several Brahmin Purohits of Upper Assam joined the 1857 Revolt. Which was the correct reason for it?

হেৰম্বকান্ত বৰপূজাৰীৰ মতে, উজনি অসমৰ ভালেমান ব্ৰাহ্মণ পুৰোহিতে ১৮৫৭ চনৰ বিদ্ৰোহত যোগ দিছিল। ইয়াৰ শুদ্ধ কাৰণটো কি আছিল?

হেরম্বকান্ত বরপূজারীর মতে, উচ্চ অসমের বেশ কয়েকজন ব্রাহ্মণ পুরোহিত ১৮৫৭ সনের বিদ্রোহে যোগ দিয়েছিলেন। এর শুদ্ধ কারণটি কী ছিল?

हेरम्बकान्त बरपुजारीनि बादिब्ला, खर'सा आसामनि गोबां ब्राह्मन पुरहितफोरा 1857 मायथाइनि बिग्रायनायाव बाहागो लादोंमोन। बेनि थार जाहोना मामोन?

हेरम्बकांत बरपुजारी के अनुसार, ऊपरी असम के अनेक ब्राह्मण पुरोहितों ने सन् 1857 के विद्रोह में हिस्सा लिया था। इसका सही कारण क्या था?

(a) They supported the cause of Ahom aristocracy.
তেওঁলোকে আহোম অভিজাত শ্রেণীটোক সমর্থন জনাইছিল।
তাঁরা আহোম অভিজাত শ্রেণীটিকে সমর্থন জানিয়েছিলেন।
बिसोर आहमफोरनि अभिजात (मानगोनां) थाखोखौ मदद होदोंमोन।
उन्होंने आहोम अभिजात वर्ग को समर्थन दिया था।

(b) They lost their jobs after the British annexation of Assam.
ব্ৰিটিছসকলে অসম দখল কৰাৰ পিছত তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ জীৱিকা হেৰুৱাইছিল।

वििष्नता अत्रम पथन कतात भरत ठाँता ठाँपत जीविका शतिराष्ट्रित्न । विक्रिये बृटिसफोरा आसामखौ दखल खालामनायिन उनाव बिसोर जिउराहा गोमाजादोंमोन। ब्रिटिशों ने जब असम को प्राप्त किया उसके बाद उन पुरोहितों ने अपनी जीविका खो दी थी।

(c) The British took away their excess Lakheraj (revenue-free) lands.

ব্ৰিটিছসকলে তেওঁলোকৰ হাতৰ পৰা লাখেৰাজ (নিস্কৰ) ভূমিৰ অতিৰিক্তখিনি কাঢ়ি লৈছিল।

ব্রিটিশরা তাঁদের হাত থেকে লাখেরাজ (নিম্বর) ভূমির অতিরিক্ত জমি জোর করে কেডে নিয়েছিল।

बृटिसफोरा बिसोरनि आखाइनिफ्राय लाखेराज (खाजोना होनाङि) हानि बांदेर बाहागोखौ सेनानै लादोंमोन।

ब्रिटिशों ने उनके हाथों से लाखेराज (निष्कर) भूमि का अतिरिक्त हिस्सा छीन लिया था।

(d) They wanted to free India from the British.
তেওঁলোকে ব্রিটিছৰ পৰা ভাৰতক স্বাধীন কৰিব বিচাৰিছিল।
তাঁরা ব্রিটিশের হাত থেকে ভারতকে স্বাধীন করতে চেয়েছিলেন।
बिसोर बृटिसफोरनिफ्राय भारतखौ उदां खालामनो नागिरदोंमोन।
ब्रिटिशों से वे भारत को स्वतंत्र कराना चाहते थे।

11. The consumption of Abkari opium in Assam fell from 1615 maunds in 1920–21 to 993 maunds in 1922–23. Which of the following statements correctly explains the fall in the consumption of opium?

অসমত আবকাৰী কানিৰ সেৱন ১৯২০–২১ বৰ্ষত ১৬১৫ মোনৰ পৰা হ্ৰাস হৈ ১৯২২–২৩ বৰ্ষত ৯৯৩ মোন হৈছিলগৈ। তলৰ কোনটো বিৱৰণে কানিৰ সেৱন হ্ৰাস হোৱাৰ কথা শুদ্ধভাৱে ব্যাখ্যা কৰিছে?

অসমে আবকারী আফিমের সেবন ১৯২০–২১ বর্ষে ১৬১৫ মন থেকে হ্রাস পেয়ে ১৯২২–২৩ বর্ষে ৯৯৩ মন হয়েছিল। নীচে দেওয়া বিবরণগুলো থেকে কোনটি আফিমের সেবন হ্রাস হওয়ার কথা শুদ্ধভাবে ব্যাখ্যা করেছে? आसामाव कानि बाहायनाया 1920–1921 मायथाइआव 1615 म'ननिफ्राय खमायनानै 1922–1923 मायथाइआव 993 म'न जाहैदोंमोन। गाहायनि बबे मोनसे फोरमायथिनाया कानि बाहायनाया खम जानायनि बाथ्राखौ गेबेङै बेखेवथिदों?

असम में आबकारी अफीम सेवन, वर्ष 1920-1921 में 1615 मन से कम करके वर्ष 1922-1923 में 993 मन किया गया था। इनमें से कौन-सा कथन अफीम सेवन कम किए जाने की पृष्टि सही रूप से करता है?

(a) The British Government recognising the ill effects of opium consumption restricted its sale.

কানি সেৱনৰ কুপ্ৰভাৱৰ কথা স্বীকাৰ কৰি ব্ৰিটিছ চৰকাৰে ইয়াৰ বিক্ৰী সীমিত কৰিছিল।

আফিম সেবনের কুপ্রভাবের কথা স্বীকার করে ব্রিটিশ সরকার এর বিক্রী সীমিত করেছিল।

कानि बाहायनायनि गाज्रि फिथाइनि बाथ्राखौ गनायनानै बृटिस सरकारा बेनि फाननायखौ खम खालामदोंमोन।

ब्रिटिश सरकार ने अफीम सेवन के दुष्प्रभाव की बात स्वीकार करते हुए इसकी बिक्री को सीमित किया था।

- (b) People understood the ill effects of opium consumption.

 बाইজে কানি সেৱনৰ কুপ্ৰভাৱৰ কথা বুজি পাইছিল।

 জনসাধারণ আফিম সেবনের কুপ্ৰভাব বুঝতে পেরেছিল।

 राइजोफोरा कानि बाहायनायनि गाज्ञि फिथाइनि बाथ्राखौ बुजि मोनदोंमोन।

 जनता अफीम सेवन के दुष्परिणाम की बात को समझ पाई थी।
- (c) There was fall in demand for opium among the people.

 बाँरेजब भाज कानिब চार्रिमा द्वान পाँरेष्टिन।

 जनता के बीच अफीम की माँग कम हुई थी।
- (d) Vigorous anti-opium campaign led by the Congress workers.

কংগ্রেছ কর্মীসকলৰ নেতৃত্বত গ্রহণ কৰা সবল কানি-বিৰোধী কার্যপন্থা। কংগ্রেস কর্মীসকলের নেতৃত্বে গ্রহণ করা জোরদার আফিম-বিরোধী কার্যপন্থা। कंग्रेस मावधिफोरिन दैदेननायाव गोख्रों कानि बेरेखा हाबाफारि आजावदोंमोन। काँग्रेस कार्यकर्ताओं के नेतृत्व में अफीम के खिलाफ कड़ा विरोध हुआ था।

12. From the following options, choose the programme and the freedom movement led by Mahatma Gandhi, in which Leeladhar Baruah from Assam joined.

তলৰ বিকল্পবোৰৰ পৰা, মহাত্মা গান্ধীয়ে নেতৃত্ব দিয়া কাৰ্যসূচীটো আৰু স্বাধীনতা আন্দোলনটো বাছি উলিওৱা য'ত অসমৰ পৰা লীলাধৰ বৰুৱাই যোগ দিছিল।

নীচের বিকল্পগুলি থেকে মহাত্মা গান্ধী নেতৃত্ব দেওয়া কার্যসূচীটি এবং স্বাধীনতা আন্দোলনটি বেছে নাও যেখানে অসম থেকে লীলাধর বরুয়া যোগ দিয়েছিলেন।

गाहायाव होनायफोरनिफ्राय महात्मा गान्धीया दैदेननाय हाबाफारिखौ आरो उदांस्रि सोमावसारनायखौ सायखं'नानै दिहुन जेराव आसामनिफ्राय लीलाधर बरुवाया बाहागो लादोंमोन।

इन विकल्पों में से महात्मा गाँधी के नेतृत्व में हुए स्वतंत्रता आंदोलन और सही कार्यक्रम को चुनो जहाँ असम से लीलाधर बरुवा ने हिस्सा लिया था।

- (a) Dandi March, Non-Cooperation Movement जिल्ले याजा, अपर्याण ज्ञात्मालन जिल्ले याजा, अपर्याण ज्ञात्मालन डान्दि हान्थिनाय, हेफाजाब होयै सोमावसारनाय दांडी यात्रा, असहयोग आंदोलन
- (b) Dandi March, Civil Disobedience Movement ডাণ্ডি যাত্রা, আইন অমান্য আন্দোলন ডাণ্ডি যাত্রা, আইন অমান্য আন্দোলন ভান্বি हান্থিনায, आयेन मानियै सोमावसारनाय दांडी यात्रा, सविनय अवज्ञा आंदोलन
- (c) Collection of funds through Tilak Swarajya Fund, Non-Cooperation Movement जिलक श्वां पूँ किव भाषात्माद पूँ कि मध्य , अमराया आत्मान जिलक श्वां पूँ किव भाषात्म पूँ कि मध्य , अमराया आत्मान तिलक गावहादरारि थुबिलिन गेजेरजों रां बुथुमनाय, हेफाजाब होयै सोमावसारनाय तिलक स्वराज निधि के जरिए धन संग्रह, असहयोग आंदोलन
- (d) Historic August Meeting in Bombay, Quit India Movement বোম্বাইৰ ঐতিহাসিক আগষ্ট সভা, ভাৰত ত্যাগ আন্দোলন বোম্বাই-এর ঐতিহাসিক আগষ্ট সভা, ভারত ত্যাগ আন্দোলন ৰদ্ৰাइনি जাरिमिनारि आगष्ट जथुमनाय, भारत नागार सोमावसारनाय बॉम्बे की ऐतिहासिक अगस्त सभा, भारत छोडो आंदोलन

13.	Match	the following and choose the	cor	rect answer :
	(i)	Ambikagiri Raychoudhury	(a)	Gyan Pradayini Sabha
	(ii)	Padmanath Gohain Baruah	(b)	Bandini Bharat
	(iii)	Lakshminath Bezbarua	(c)	Ahom Sabha
	(iv)	Anandaram Dhekial Phukan	(d)	Been Boragi
	তলত দি	য়াবোৰ মিলোৱা আৰু শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলি	ওৱা :	:
	(i)	অম্বিকাগিৰী ৰায়টৌধুৰী	(a)	জ্ঞান প্রদায়িনী সভা
	(ii)	পদ্মনাথ গোহাঁইবৰুৱা	(b)	বন্দিনী ভাৰত
	(iii)	লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা	(c)	আহোম সভা
	(iv)	আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন	(d)	বীণ ব'ৰাগী
	নীচে দেওয়াগুলো মেলাও এবং শুদ্ধ উত্তরটি বেছে নাও :			
	(i)	অম্বিকাগিরি রায়টৌধুরী	(a)	জ্ঞান প্রদায়িনী সভা
	(ii)	পদ্মনাথ গোহাঁইবরুয়া	(b)	বন্দিনী ভারত
	(iii)	লক্ষ্মীনাথ বেজবরুয়া	(c)	আহোম সভা
	(iv)	আনন্দরাম ঢেকিয়াল ফুকন	(d)	বীণ বরাগী
	गाहायाव होनायफोरखौ गोरोबहो आरो गेबें फिननायखौ सायख'नानै दिहुन :			
	(i)	अम्बिकागिरि रायचौधुरी	(a)	ज्ञान प्रदायिनि सभा
	(ii)	पद्मनाथ ग'हाइबरुवा	(b)	बन्दिनी भारत
	(iii)	लक्ष्मीनाथ बेजबरुवा	(c)	आह'म सभा
	(iv)	आनन्दराम ढेकियाल फुकन	(d)	बीन ब'रागी
	इन दोनों	खंडों का मिलान करके सही उत्तर लिखो :		
	(i)	अम्बिकागिरी रायचौधरी	(a)	ज्ञान प्रदायिनी सभा
	(ii)	पद्मनाथ गोहांई बरुवा	(b)	बन्दिनी भारत
	(iii)	लक्ष्मीनाथ बेजबरुवा	(c)	आहोम सभा
	(iv)	आनन्दराम ढेकियाल फूकन	(d)	बीण बरागी
	(a) (i	(b), (ii) (c), (iii) (d), (iv) (a)		
	(b) (i			
	(c) (i			
	(d) (i	(d), (ii) (a), (iii) (b), (iv) (c)		

14. Which of the following is true about the Gandhara style?

গান্ধাৰ শৈলী সম্পৰ্কে তলৰ কোনটো শুদ্ধ ?

গান্ধার শৈলী সম্পর্কে নীচের কোনটি শুদ্ধ ?

गान्धार आदबनि बागै गाहायनि बबे सैथो?

गांधार शैली के विषय में इनमें से कौन-सा सही है?

(a) The central theme was the Hindu deities.

भूथा विषयवस्तु আছিল হিন্দু দেৱ-দেৱীসকল।

भूथा विषयवस्तु हिन्दू देव-देवियाँ थी।

- (b) It was developed mainly in Western Uttar Pradesh.
 ইয়াৰ বিকাশ প্ৰধানতঃ পশ্চিম উত্তৰ প্ৰদেশত হৈছিল।
 এর বিকাশ প্ৰধানত পশ্চিম উত্তর প্ৰদেশে হয়েছিল।
 बेनि जौगानाया गुबैयै सोनाब उत्तर प्रदेशआव जादोंमोन।
 इसका विकास मुख्यतः पश्चिम उत्तर प्रदेश में हुआ था।
- (c) It was influenced by the Mathura style only.

 ই কেৱল মথুৰা শৈলীৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হৈছিল।

 এটি কেবল মথুরাশৈলী দ্বারা প্রভাবিত হয়েছিল।

 बेयो मथुरा आदबजोंल' गोहोम गोग्लैजादोंमोन।

 यह केवल मथुरा शैली से प्रभावित हुई थी।
- (d) It is associated with the Greco-Roman style.
 ই গ্রীক্-ৰোমান শৈলীৰ সৈতে সম্পর্কিত।
 এটি গ্রীক্-রোমান শৈলীর সঙ্গে সম্পর্কিত।
 बेयो ग्रीक-र'मान आदबजों सोमोन्दो गोनां।
 यह ग्रीक-रोमन शैली से संबंधित है।

15. How does the cultural heritage of India reflect its historical diversity?

ভাৰতবৰ্ষৰ সাংস্কৃতিক ঐতিহ্যই ইয়াৰ ঐতিহাসিক বিচিত্ৰতাক কেনেদৰে প্ৰতিফলিত কৰে? ভারতবৰ্ষের সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য এর ঐতিহাসিক বিচিত্ৰতাকে কীভাবে প্ৰতিফলিত করে? भारतिन हारिमुवारि गोदोमिना बेनि जारिमिनारि गोरोबलायैखौ माबादियै बेरखांहोयो? भारत की सांस्कृतिक धरोहरों ने अपनी ऐतिहासिक विविधता को किस प्रकार प्रतिबिंबित किया है?

- (a) Through uniform political history একেধৰণৰ ৰাজনৈতিক ইতিহাসৰ যোগেদি একই ধরনের রাজনৈতিক ইতিহাসের দ্বারা एखे रोखोमनि राजखान्थियारि जारिमिननि गेजेरजों एक ही प्रकार के राजनीतिक इतिहास के जरिए
- (b) Through various languages, festivals and arts representing different regions
 বেলেগ বেলেগ অঞ্চলক প্রতিনিধিত্ব কৰা বিভিন্ন ভাষা, উৎসৱ আৰু শিল্প-কলাৰ জৰিয়তে
 ভিন্ন ভিন্ন অঞ্চলে প্রতিনিধিত্ব করা বিভিন্ন ভাষা, উৎসব ও শিল্প-কলার দ্বারা যুৰুন যুৰুন ঝান্মালেন্দ্রী বিন্থিয়া যুৰুন যুৰুন যাব, দাংৰা आरो शिल्प-आरिमुनि
 - विभिन्न क्षेत्रों का प्रतिनिधित्व करने वाली विभिन्न भाषाओं, त्योहारों और कला के जिएए
- (d) Through a single style of architecture কেবল এবিধ স্থাপত্য শৈলীৰ জৰিয়তে কেবল একটি স্থাপত্য শৈলীর দ্বারা रोखोमसेल' बुमिनसार आदबनि गेजेरजों केवल एक स्थापत्य शैली के जरिए
- 16. Match the following and choose the correct answer:
 - (i) Kathakali

(a) Andhra Pradesh

(ii) Bharatnatyam

(b) Kerala

(iii) Kathak

(c) Tamil Nadu

(iv) Kuchipudi

(d) Northern India

তলত দিয়াবোৰ মিলোৱা আৰু শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা: (i) কথাকলি (a) অন্ধ্রপ্রদেশ (ii) ভাৰতনাট্যম (b) কেৰালা (iii) কথক (c) তামিল নাড় (iv) কুচীপুড়ী (d) উত্তৰ ভাৰত নীচে দেওয়াগুলো মেলাও এবং শুদ্ধ উত্তর্গটি বেছে নাও : (i) কথাকলি (a) অন্ধ্রপ্রদেশ (ii) ভারতনাট্যম (b) কেরালা (iii) কথক (c) তামিলনাড় (iv) কুচীপুড়ী (d) উত্তর ভারত गाहायाव होनायफोरखौ गोरोबहो आरो गेबें फिननायखौ सायख'नानै दिहन : (i) कथाकलि (a) अन्ध्रप्रदेश (ii) भारतनात्यम (b) केराला (iii) কথক (c) तामिलनाडु (iv) कुसिपुड़ी (d) साहा भारत इनका मिलान करो और सही उत्तर लिखो : (i) कथकली (a) आंध्र प्रदेश (b) केरल (ii) भरतनाट्यम् (c) तमिलनाड़ (iii) कथक (iv) कुचीपुड़ी (d) उत्तर भारत (a) (i) (b), (ii) (c), (iii) (d), (iv) (a) (b) (i) (b), (ii) (d), (iii) (a), (iv) (c) (i) (c), (ii) (a), (iii) (b), (iv)

17. Two statements are given in the question below as Assertion (A) and Reason (R). Read the statements and choose the correct option :

(i) (a), (ii) (c), (iii)

তলৰ প্ৰশ্নটোত দাবী (A) আৰু কাৰণ (R) হিচাপে দুটা উক্তি দিয়া হৈছে। উক্তিকেইটা পঢ়া আৰু শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

(d), (iv) (b)

নীচের প্রশ্নটিতে দাবী (A) এবং কারণ (R) হিসেবে দুটি উক্তি দেওয়া হয়েছে। উক্তিগুলি পড়ো এবং শুদ্ধ বিকল্পটি বেছে বার করো:

गाहायनि सोंनायाव दाबि (A) आरो जाहोन (R) महरै मोननै बिबुंथि होनाय जादों। बिबुंथिफोरखौ फराय आरो गेबें फिननायखौ सायख'नानै दिहुन:

(d)

नीचे के प्रश्न में अभिकथन (A) और कारण (R) के रूप में दो उक्तियाँ दी गई हैं। इन्हें पढ़ो और सही विकल्प का चयन करो :

Assertion (A):

During the Indus Valley Civilization, diverse ways of worshipping were observed, and various deities were worshipped by the people.

Reason (R):

The ancient religious tradition of India accepted the principle of tolerance, co-existence, and assimilation among new traditions or religions.

- দাবী (A) : সিন্ধু উপত্যকাৰ ধর্ম ব্যৱস্থাত উপাসনাৰ ভিন্ন পন্থাৰ লগতে উপাস্য দেৱতাৰো বিবিধতা দেখা যায়।
- কাৰণ (R) : ভাৰতৰ প্ৰাচীনতম ধৰ্মীয় পৰম্পৰাই নতুন নতুন বিশ্বাস, ৰীতি-নীতিৰ ক্ষেত্ৰত সহনশীলতা, সহবৰ্তিতা আৰু সংমিশ্ৰণৰ এক উদাৰ নীতি গ্ৰহণ কৰিছিল।
- দাবী (A) : সিন্ধু উপত্যকার ধর্ম ব্যবস্থায় উপাসনার ভিন্ন পন্থার সাথে উপাস্য দেবতারও ভিন্নতা দেখা যায়।
- কারণ (R) : ভারতের প্রাচীনতম ধর্মীয় পরম্পরার নতুন নতুন বিশ্বাস, রীতি-নীতির ক্ষেত্রে সহনশীলতা, সহবর্তিতা এবং সংমিশ্রণের এক উদার-নীতি গ্রহণ করেছিল।
- दाबि (A) : सिन्धु सेरफांनि दोहोरोम खान्थियाव सिबिनायनि गुबुन गुबुन आदबजों लोगोसे गुबुन गुबुन फुजिजाग्रा मोदाइबो नुनो मोनो।
- जाहोन (R): भारतिन गोजामिसन दोहोरोमारि दोरोङा गोदान गोदान फोथायनाय, आसार खान्थिनि बेलायाव सहायलायनाय, थाजाबलायनाय आरो गलायमोन्देरिन मोनसे उदां खान्थि आजावदोंमोन।
- अभिकथन (A) : सिंधु घाटी सभ्यता की धार्मिक व्यवस्था में उपासना की विभिन्न पद्धतियों के साथ उपास्थ देवताओं में भी विविधता देखी जाती है।
- कारण (R): भारत की प्राचीन धार्मिक परंपराओं ने नई आस्थाएँ, रीति-नीति के क्षेत्र में सिहण्णुता, सहधर्मिता और संमिश्रण की एक उदार नीति अपनाई थी।
- (a) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) উভয়ে সত্য; কিন্তু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা নহয়।
 - (A) এবং (R) উভয়ে সত্য; কিন্তু (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা নয়।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार; नाथाय (R) आ (A) नि थार बेखेविथ नङा।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।

- (b) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A)
 - (A) আৰু (R) উভয়ে সত্য; আৰু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) এবং (R) উভয়ে সত্য; এবং (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार; आरो (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।
- (c) (A) is true, (R) is false.
 - (A) সত্য, (R) অসত্য।
 - (A) সত্য, (R) অসত্য।
 - (A) आ थार, (R) आ थार नङा।
 - (A) सही है, किन्तु (R) गलत है।
- (d) (A) is false, (R) is true.
 - (A) অসত্য, (R) সত্য।
 - (A) অসত্য, (R) সত্য।
 - (A) आ थार नङा, (R) आ थार।
 - (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।
- **18.** Choose the correct set of statements about the IUCN from the options given below.

IUCN সম্পৰ্কে শুদ্ধ বাক্যবোৰ তলত দিয়া বিকল্পবোৰৰ পৰা বাছি উলিওৱা।

IUCN সম্পর্কে শুদ্ধ বাক্যগুলো নীচে দেওয়া বিকল্পগুলো থেকে বেছে বার করো।

IUCN नि बागै गेबें बाथ्राफोरखौ गाहायाव होनायफोरनिफ्राय सायख'नानै दिहुन।

नीचे दिए गए विकल्पों में से IUCN के बारे में सही वाक्यों को चुनो।

- (i) IUCN was formed in the year 1948.
 - IUCN ১৯৪৮ চনত গঠন কৰা হৈছিল।
 - IUCN ১৯৪৮ সনে গঠন করা হয়েছিল।

IUCN खौ 1948 मायथाइआव दानाय जादोंमोन।

वर्ष 1948 में IUCN का गठन हुआ था।

(ii) The full form of IUCN is Indian Union for Conservation of Nature.

IUCNৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো হৈছে Indian Union for Conservation of Nature.

IUCN-এর সম্পূর্ণ রূপটি হলো Indian Union for Conservation of Nature.

IUCN नि आबुं महरा जाबाय Indian Union for Conservation of

IUCN का पूर्ण रूप है Indian Union for Conservation of Nature.

(iii) WWF and World Conservation Monitoring Centre were established with the initiative of IUCN.

IUCNৰ উদ্যোগত বিশ্ব বন্যপ্ৰাণী পুঁজি (WWF) আৰু বিশ্ব সংৰক্ষণ নিৰীক্ষণ কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰা হৈছিল।

IUCN-এর উদ্যোগে বিশ্ব বন্যপ্রাণী পুঁজি (WWF) এবং বিশ্ব সংরক্ষণ নিরীক্ষণ কেন্দ্র স্থাপন করা হয়েছিল।

IUCN नि दैदेननायाव WWF आरो मुलुग संरैखा नायबिजिरसं मिरु गायसननाय जादोंमोन।

IUCN की पहल से विश्व वन्यप्राणी निधि (WWF) और विश्व संरक्षण निगरानी केन्द्र की स्थापना हुई थी।

(iv) George Chisholm was the founder Director-General of IUCN.

জর্জ ছিজহ'ম IUCN ৰ প্রতিষ্ঠাপক সঞ্চালক প্রধান আছিল। জর্জ চিজহোম IUCN-এর প্রতিষ্ঠাপক সঞ্চালক প্রধান ছিলেন। जর্ज सिजह'मआ IUCN नि गायसनगिबि गाहाइ सामलायगिरिमोन। IUCN के संस्थापक महानिदेशक जॉर्ज सिजहॉम थे।

(a) (i), (ii), (iii)

(b) (ii), (iii), (iv)

(c) (ii), (iv)

- (d) (i), (iii)
- **19.** Which among the following options is correct for quaternary sector of economy?

চতুৰ্থক খণ্ড অৰ্থনীতিৰ বাবে তলৰ কোনটো বিকল্প শুদ্ধ ?

চতুর্থক খণ্ড অর্থনীতির ক্ষেত্রে নীচের কোন্ বিকল্পটি শুদ্ধ ?

ब्रैथि खोन्दोनि रांखान्थिनि थाखाय गाहायनि बबे मोनसेया सैथो?

इनमें से अर्थनीति के चतुर्थक क्षेत्र के लिए कौन-सा विकल्प सही है?

(a) Community-based tourism

সম্প্রদায়-ভিত্তিক পর্যটন সম্প্রদায়-ভিত্তিক পর্যটন

माहारि-सोनार दावबायनाय

संप्रदाय के आधार पर पर्यटन

- (b) Innovative research on modern eco-friendly technology আধুনিক পৰিবেশ-অনুকূল প্রযুক্তিৰ বিষয়ে উদ্ভাৱনীমূলক গৱেষণা আধুনিক পরিবেশ-অনুকূল প্রযুক্তির বিষয়ে উদ্ভাবনীমূলক গবেষণা गोदान आबहावा गोरोबनाय बिरोंदामिननि बागै सोरजिलु बिजिरसंनाय आधुनिक पर्यावरण-अनुकूल प्रौद्योगिकी के बारे में नवाचार शोध
- (c) Sales executive of a shopping mall এখন শ্বপিং মলৰ বিক্ৰী কাৰ্যবাহী বিষয়া একটি শপিং মলের বিক্ৰী কাৰ্যবাহী আধিকারিক गंसे सपिं मलिन फानग्रा बिबानगिरि एक शॉपिंग मॉल का बिक्री कार्यवाहक अधिकारी
- (d) Green bus service for public transportation बाज्ञ श्वा शिवर्ग वाद्य (अष्ठ वाष्ट्र स्त्र क्रां शिवर्ग वास्त्र स्त्र क्रां अपूज वाप्र स्त्र वास्त्र क्रां स्त्र स्त्र क्रां स्त्र स्त्र
- **20.** Two statements are given below, one is labelled as Assertion (A) and the other is labelled as Reason (R). Choose the correct answer based on these statements.

তলত দুটা উক্তি দিয়া হৈছে, এটাক দাবী (A) হিচাপে আৰু আনটোক কাৰণ (R) হিচাপে চিহ্নিত কৰি। এই উক্তিকেইটাৰ ভিত্তিত শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা।

নীচে দুটি উক্তি দেওয়া হয়েছে, একটি দাবী (A) হিসেবে এবং অন্যটি কারণ (R) হিসেবে চিহ্নিত করে। এই উক্তিগুলির ভিত্তিতে শুদ্ধ উত্তরটি বেছে বার করো।

गाहायाव मोननै बिबुंथि होनाय जादों, मोनसेखौ दाबि (A) महरै आरो गुबुन मोनसेखौ जाहोन (R) महरै हमनानै बे बिबुंथिफोरनि बिथायाव गेबें फिननायखौ सायख'नानै दिहुन।

नीचे दो उक्तियाँ दी गई हैं, एक अभिकथन (A) के रूप में और दूसरा कारण (R) के रूप में। इन उक्तियों के आधार पर सही विकल्प चुनो।

Assertion (A):

With the change in society, simultaneous changes occur in the concept of resource, and consequent change in resource collection and use.

Reason (R):

With the expansion of human knowledge and development of science and technology many neutral stuffs and resistances are transformed into resources.

- দাবী (A) : সামাজিক পৰিৱৰ্তন ঘটাৰ লগে লগে সম্পদৰ ধাৰণা, আৰু ইয়াৰ আহৰণ আৰু ব্যৱহাৰৰো পৰিৱৰ্তন ঘটে।
- কাৰণ (R) : মানুহৰ জ্ঞানৰ প্ৰসাৰ আৰু বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিৰ উন্নয়নৰ ফলত পৃথিৱীত থকা বহু নিৰপেক্ষ আৰু প্ৰতিৰোধক সামগ্ৰী সম্পদলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছে।
- দাবী (A) : সামাজিক পরিবর্তন ঘটার সাথে সম্পদের ধারণা এবং এর আহ্রণ ও ব্যবহারেরও পরিবর্তন ঘটে।
- কারণ (R) : মানুষের জ্ঞানের প্রসার এবং বিজ্ঞান-প্রযুক্তির উন্নয়নের ফলে পৃথিবীতে থাকা অনেক নিরপেক্ষ ও প্রতিরোধক সামগ্রী সম্পদে রূপান্তরিত হয়েছে।
- दाबि (A): समाजारि सोलायनाय लोगो लोगो सम्पदिन हमदांथि आरो बेखौ बुथुमनाय आरो बाहायनायनिबो सोलायनाय फैयो।
- जाहोन (R): मानसिनि गियाना गोसारनाय आरो बिगियान-बिरोंदामिन जौगानायनि जाहोनाव बुहुमाव थानाय गोबां सांग्रां नङै आरो होबथाग्रा बेसादफोरा सम्पदसिम महर सोलायदों।
- अभिकथन (A) : सामाजिक परिवर्तन के साथ-साथ संसाधन की अवधारणा और इसके संग्रहण एवं उपयोग का भी परिवर्तन होता है।
- कारण (R): मानव-ज्ञान के प्रसार और विज्ञान-प्रौद्योगिकी के विकास के फलस्वरूप पृथ्वी की अनेक निष्पक्ष और प्रतिरोधक सामग्रियाँ संसाधन में परिवर्तित हुई हैं।
- (a) Both (A) and (R) are correct.
 - (A) আৰু (R) উভয়ে শুদ্ধ।
 - (A) এবং (R) উভয়ে শুদ্ধ।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं।
- (b) (A) is correct, (R) is incorrect.
 - (A) শুদ্ধ, (R) অশুদ্ধ।
 - (A) শুদ্ধ, (R) অশুদ্ধ।
 - (A) आ थार, (R) आ थार नङा।
 - (A) सही है, किन्तु (R) गलत है।
- (c) (A) is incorrect, (R) is correct.
 - (A) অগুদ্ধ, (R) শুদ্ধ।
 - (A) অগুদ্ধ, (R) গুদ্ধ।
 - (A) आ थार नङा, (R) आ थार।
 - (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।

- (d) Both (A) and (R) are incorrect.
 - (A) আৰু (R) উভয়ে অশুদ্ধ।
 - (A) এবং (R) উভয়ে অশুদ্ধ।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार नङा।
 - (A) और (R) दोनों गलत हैं।
- **21.** Which of the following are correct regarding conservation of resources?

সম্পদৰ সংৰক্ষণ সম্পৰ্কত তলত দিয়া কোনকেইটা শুদ্ধ ?

সম্পদ সংরক্ষণ সম্পর্কে নীচে দেওয়া কোনগুলি শুদ্ধ?

सम्पद संरैखानि बागै गाहायाव होनाय बबे बबे बिबुंथिया सैथो?

इनमें से संसाधन-संरक्षण के बारे में कौन-से कथन सही हैं?

- (ii) More and more use of non-renewable resources instead of renewable resources
 - নৱীকৰণযোগ্য সম্পদৰ সলনি আৰু অধিক পৰিমাণে অনৱীকৰণযোগ্য সম্পদৰ ব্যৱহাৰ
 - নবীকরণযোগ্য সম্পদের পরিবর্তে অধিক হারে অনবীকরণযোগ্য সম্পদের ব্যবহার गोदान खालामफिनजाथाव सम्पदिन सोलाय बांसिन बिबाङै गोदान खालामफिनजायै सम्पदखौ बाहायनाय
 - नवीकरणीय संसाधनों के बदले और अधिक मात्रा में अनवीकरणीय संसाधनों का उपयोग
- (iii) Possible optimum utilization of resources without any destruction and misuse

কোনো ধৰণৰ বিনাশ আৰু অপব্যৱহাৰ নোহোৱাকৈ সম্পদৰ সম্ভাব্য পূৰ্ণ ব্যৱহাৰ কোনো রকমের বিনাশ ও অপব্যবহার ছাড়া সম্পদের সম্ভাব্য পূর্ণ ব্যবহার

जेबो रोखोमनि फोजोबस्रांनाय आरो आद्रि खालामाजासे सम्पदिन जाथावना आबुं बाहायनाय

किसी भी प्रकार का नाश और दुरुपयोग किए बिना संसाधनों का संभावित पूर्ण उपयोग करना (a) (i), (iv)

(b) (i), (ii)

(c) (ii), (iv)

(d) (i), (iii)

22. Two statements are given below, one as Assertion (A) and the other as Reason (R). Based on these statements, choose the most appropriate answer.

তলত দুটা উক্তি দিয়া হৈছে, এটাক দাবী (A) হিচাপে আৰু আনটোক কাৰণ (R) হিচাপে চিহ্নিত কৰি। উক্তিকেইটাৰ ভিত্তিত সকলোতকৈ সঠিক উত্তৰটো বাছি উলিওৱা।

নীচে দেওয়া উক্তি দুটির একটিকে দাবী (A) এবং অন্যটিকে কারণ (R) হিসেবে চিহ্নিত করা আছে। উক্তিগুলির ভিত্তিতে সবচেয়ে সঠিক উত্তরটি বেছে বার করো।

गाहायाव मोननै बिबुंथि होनाय जादों, मोनसेखौ दाबि (A) आरो गुबुन मोनसेखौ जाहोन (R) महरै हमनानै बिबुंथिफोरनि बिथायाव बयनिख्नुइबो गेबेंसिन फिननायखौ सायखं नानै दिहुन।

नीचे दो उक्तियाँ दी गई हैं, एक अभिकथन (A) के रूप में और दूसरा कारण (R) के रूप में। इन उक्तियों को पढ़ो और सबसे सही उत्तर का चयन करो।

Assertion (A):

Economic Geography studies human activities associated with production, distribution, consumption and exchange of resources in spatial and temporal contexts.

Reason (R):

Human's way of life and their economic activities are different in terms of spatio-temporal variations.

- দাবী (A) : অৰ্থনৈতিক ভূগোলত সম্পদৰ উৎপাদন, বিতৰণ, উপভোগ আৰু বিনিময়, আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত মানুহৰ কাৰ্যকলাপ স্থান আৰু কাল সাপেক্ষে অধ্যয়ন কৰা হয়।
- কাৰণ (R): মানুহৰ জীৱনধাৰণ প্ৰণালী আৰু অৰ্থনৈতিক কাৰ্যকলাপ স্থান-কাল ভেদে বেলেগ বেলেগ হয়।
- দাবী (A) : অর্থনৈতিক ভূগোলে সম্পদের উৎপাদন, বিতরণ, উপভোগ ও বিনিময়, এবং এর সাথে জড়িত মানুষের কার্যকলাপ স্থান ও কাল সাপেক্ষে অধ্যয়ন করা হয়।
- কারণ (R) : মানুষের জীবনধারণ এবং অর্থনৈতিক কার্যকলাপ স্থান-কাল ভেদে ভিন্ন ভিন্ন হয়।

दाबि (A):

रांखान्थियारि भुमखौराङाव सम्पदनि, दिहुननाय, राननाय, बाहायनाय आरो सोलाय-सल', आरो बेजों सोमोन्दो थानाय मानसिनि खामानिफोरनि जायगा आरो बिदिन्था बादियै फरायसंनाय जायो।

जाहोन (R): मानसिनि जिउखांनाय खान्थि आरो रांखान्थियारि हाबा-हुखाया जायगा आरो बिदिन्था बादियै गुबुन गुबुन जायो।

अभिकथन (A) : आर्थिक भूगोल में संसाधनों के उत्पादन, वितरण, उपयोग और विनिमय तथा इससे जुड़ी मानव गतिविधियों का, स्थान और समय के अनुसार, अध्ययन किया जाता है।

कारण (R): मानव के जीवन-यापन की प्रणाली और आर्थिक गतिविधियाँ स्थान और समय के अनुसार भिन्न-भिन्न हो सकती हैं।

- (a) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) উভয়ে সত্য; আৰু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) এবং (R) উভয়ে সত্য; এবং (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) आरो (R) मोननैबो गेबें; आरो (R) आ (A) नि गेबें बेखेवथिनाय।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।
- (b) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) উভয়ে সত্য; কিন্তু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা নহয়।
 - (A) এবং (R) উভয়ে সত্য; কিন্তু (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা নয়।
 - (A) आरो (R) मोननैबो गेबें; नाथाय (R) आ (A) नि गेबें बेखेवथिनाय नङा।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।
- (c) (A) is true, (R) is false.

- (A) সত্য, (R) অসত্য।
- (A) সত্য, (R) অসত্য।
- (A) आ गेबें, (R) आ गेबें नङा।
- (A) सही है, किन्तु (R) गलत है।
- (d) (A) is false, (R) is true.
 - (A) অসত্য, (R) সত্য।
 - (A) অসত্য, (R) সত্য।
 - (A) आ गेबें नङा, (R) आ गेबें।
 - (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।

23. Which of the following sources of energy do/does *not* produce carbon dioxide?

তলৰ শক্তিৰ উৎসবোৰৰ কোনটোৱে/কোনকেইটাই কাৰ্বন ডাই-অক্সাইড উৎপন্ন নকৰে? নীচে দেওয়া শক্তির উৎসগুলির কোনটি/কোনগুলো কাৰ্বন ডাই-অক্সাইড উৎপন্ন করে না? गाहायिन गोहोनि फुंखाफोरिन मादाव बबे मोनसेया/ बबे बबेया कार्बन डाइअक्साइड दिहुना? निम्नलिखित ऊर्जा स्रोतों में से कौन-सा कार्बन डाइऑक्साइड उत्पन्न नहीं करता?

- (i) Wind energy বতাহ শক্তি বাতাস শক্তি बार गोहो पवन ऊर्जा
- (iii) Hydroelectric energy জলবিদ্যুৎ শক্তি জলবিদ্যুৎ শক্তি दै-मोब्लिब गोहो जलविद्युत् ऊर्जा
- (a) (i)
- (c) (i), (iv)

- (ii) Geothermal energy
 ভূ-তাপীয় শক্তি
 ভূ-তাপীয় শক্তি
 हা-बिद्धं गोहो
 भूतापीय ऊर्जा
- (iv) Fossil fuel জीवाश्व देश्वन जीवाश्व देश्वन फसिल गोहो जीवाश्म इंधन
- (b) (i), (ii), (iii)
- (d) (i), (ii), (iii), (iv)
- **24.** In the following question, a statement of Assertion (A) is followed by a statement of Reason (R). Considering these statements, choose the correct answer from the given alternatives.

তলৰ প্ৰশ্নটোত দাবী (A) হিচাপে এটা উক্তি দিয়াৰ পিছত কাৰণ (R) হিচাপে এটা উক্তি দিয়া হৈছে। এই উক্তিকেইটা বিচাৰ কৰি তলৰ বিকল্পবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা।

নীচের প্রশ্নটিতে দাবী (A) হিসেবে একটি উক্তি এবং কারণ (R) হিসেবে অন্য একটি উক্তি দেওয়া হয়েছে। এই উক্তি দুটি বিচার করে নীচের বিকল্পগুলি থেকে শুদ্ধ উত্তরটি বেছে বার করে।

गाहायनि सोंनायाव दाबि (A) महरै मोनसे बिबुंथि होनायनि उनाव जाहोन (R) महरै मोनसेबाव बिबुंथि होनाय जादों। बे बिबुंथिफोरखौ बिजिरनानै थार फिननायखौ सायखंनानै दिहुन।

निम्न प्रश्न में अभिकथन (A) के रूप में एक उक्ति के बाद कारण (R) के रूप में दूसरी उक्ति दी गई है। इन उक्तियों को पढ़कर निम्न विकल्पों में से सही का चयन करो। \blacksquare

Assertion (A):

Acid rain occurs when there is maximum concentration of Sulphur dioxide and Nitrogen dioxide in the atmosphere.

Reason (R)

Such rains destroy forests and pollute water in the wetlands.

দাবী (A): বায়ুমণ্ডলত অত্যধিক পৰিমাণে ছালফাৰ ডাই-অক্সাইড আৰু নাইট্ৰ'জেন ডাই-অক্সাইডৰ ঘনত্ব বৃদ্ধি পালে এছিড বৰষুণৰ সৃষ্টি হয়।

কাৰণ (R) : তেনে ধৰণৰ বৰষুণে বন-বননি ধ্বংস কৰাৰ লগতে জলাশয়সমূহৰ পানীও

[পুদ্ধিত কৰে ।

দাবী (A) : বায়ুমণ্ডলে অত্যধিক পরিমাণে সালফার ডাই-অক্সাইড ও নাইট্রজেন ডাই-অক্সাইডের ঘনত্ব বৃদ্ধি পেলে অ্যাসিড বৃষ্টির সৃষ্টি হয়।

কারণ (R) : এই ধরনের বৃষ্টি বনাঞ্চল ধ্বংস করার সাথে সাথে জলাশয়সমূহের জলও প্রদৃষিত করে।

दाबि (A) : बारमण्डलाव बांद्राय बिबांनि सालफार डाइ-अक्साइड आरो नाइट्रजेन डाइ-अक्साइडनि रोजाथिया बाङोब्ला एसिद अखा सोमजियो।

जाहोन (R): बे रोखोमनि अखाया हाग्रा-बंग्रा फोजोबस्रांनायनि लोगोसे हाख'र-हालानि दैखौबो मैला खालामो।

अभिकथन (A) : वायुमंडल में अत्यधिक मात्रा में सल्फर डाइऑक्साइड और नाइट्रोजन डाइऑक्साइड की घनत्व-वृद्धि होने पर अम्ल वर्षा होती है।

कारण (R): ऐसी वर्षा वन, जंगल का नाश करने के साथ-साथ जलाशयों का पानी प्रदृषित करती है।

- (a) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) উভয়ে সত্য; আৰু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) এবং (R) উভয়ে সত্য; এবং (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार; आरो (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।
- (b) (A) is true, (R) is false.
 - (A) সত্য, (R) অসত্য।
 - (A) সত্য, (R) অসত্য।
 - (A) आ थार, (R) आ थार नङा।
 - (A) सही है, किन्तु (R) गलत है।

- (c) (A) is false, (R) is true.
 - (A) অসত্য, (R) সত্য।

- (A) অসত্য, (R) সত্য।
- (A) आ थार नङा, (R) आ थार।
- (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।
- (d) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) উভয়ে সত্য; কিন্তু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা নহয়।
 - (A) এবং (R) উভয়ে সত্য; কিন্তু (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা নয়।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार; नाथाय (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय नङा।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।
- **25.** What will be the adverse effect of melting of glaciers in the high altitude mountains and polar regions?

সুউচ্চ পৰ্বতসমূহ আৰু মেৰু অঞ্চলত থকা বৰফস্তৃপৰ গলনৰ ফলত কেনেধৰণৰ বিৰূপ প্ৰভাৱ পৰিব পাৰে ?

সুউচ্চ পর্বত এবং মেরু অঞ্চলে থাকা বরফস্তূপের গলনের ফলে কী ধরনের বিরূপ প্রভাব পড়তে পারে ?

गोजौ हाजोमा आरो मिरु ओन्सोलाव दामोल जाना थानाय बरफा आवलिनायनि थाखाय मा रोखोमनि गाज्रि गोहोम गोग्लैनो हागौ?

उच्च पर्वतमाला और ध्रुवीय क्षेत्रों में हिमनद गलने के कारण किस प्रकार का प्रतिकूल प्रभाव पड़ सकता है?

- (i) Rise of sea level সাগৰপৃষ্ঠৰ উত্থান সমুদ্ৰপৃষ্ঠের উত্থান লীথা बिखुं जौखांनाय सागरीय तल का उत्थान
- (ii) Large extent of coastal areas will be submerged উপকূলীয় বিশাল অঞ্চল পানীত বুৰ যাব তিপকূলীয় বিশাল অঞ্চল জলে ডুবে যাবে बोरिमा ओन्सोलिन गुवार ओन्सोला दैयाव गोदोगोन उपकृलीय विशाल क्षेत्र पानी में इब जाएगा
- (iii) Issues of water scarcity will be resolved পানीৰ নাটনিৰ সমস্যা সমাধান হ'ব জলাভাবের সমস্যা সমাধান হবে दैनि आंखालिन जेंनाया जोबगोन पानी के अभाव की समस्या दूर होगी

(iv) Biodiversity will be protected জৈৱ বৈচিত্ৰ্যতা সুৰক্ষিত হ'ব জৈব বিচিত্ৰতা সুরক্ষিত হবে জিৱ-गोरोबलायैया संरैखा जागोन जैविक विविधता सुरक्षित होगी

(a) (i), (ii), (iii), (iv)

(b) (i), (iii)

(c) (ii), (iii)

(d) (i), (ii)

26. Consider the statements (i) and (ii) about the pollution of urban centres located on the banks of rivers, and choose the correct answer.

নদ-নদীৰ পাৰত অৱস্থিত নগৰ অঞ্চলৰ প্ৰদূষণ সম্পৰ্কত তলত দিয়া উক্তি (i) আৰু (ii) বিচাৰ কৰা, আৰু শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা।

নদীর ধারে অবস্থিত নগর অঞ্চলের প্রদূষণ সম্পর্কে নীচে দেওয়া উক্তি (i) ও (ii) বিচার করো, এবং শুদ্ধ উত্তরটি বেছে বার করো।

दैमा-दैसानि सेराव थानाय नोगोर ओन्सोलनि मैला जानायनि बागै गाहायाव होनाय बिबुंथि (i) आरो (ii) खौ बिजिरना नाय आरो थार फिननायखौ सायख'नानै दिहुन।

निदयों के तटों पर स्थित शहरी इलाकों के प्रदूषण के बारे में निम्न उक्ति (i) और (ii) को ध्यानपूर्वक पढ़ो और सही उत्तर का चयन करो।

(i) Urban garbage and industrial waste pollute the water of the rivers flowing through or by the side of urban centres. উদ্যোগিক আৱৰ্জনা আৰু নগৰৰ পেলনীয়া পদাৰ্থই নগৰ অঞ্চলৰ মাজেদি বা কাষেদি প্ৰবাহিত নদ-নদীৰ পানী প্ৰদৃষিত কৰে।

ঔদ্যোগিক আবর্জনা ও নগরের বর্জিত পদার্থ নগর অঞ্চলের মাঝ দিয়ে অথবা কাছ দিয়ে প্রবাহিত নদীর জল প্রদৃষিত করে।

दारिमिनारि जाबोर आरो नोगोरिन गारहरजानाय बेसादफोरा नोगोर ओन्सोलिन गेजेरजों एबा सेरजों बोहैलांनाय दैमा-दैसानि दैखौ मैला खालामो।

शहरी और औद्योगिक कूड़ा-कर्कट शहरी इलाकों के बीच से या बगल से बहती निदयों का पानी प्रदूषित करते हैं।

(ii) About 55% of the total length of America's river is polluted by agriculture related pollutants like chemical fertilizers.
আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ সৰ্বমুঠ নদী দৈৰ্ঘ্যৰ ৫৫% ৰাসায়নিক সাৰৰ দৰে কৃষিজনিত প্ৰদূষকৰ দ্বাৰা প্ৰদূষিত হৈছে।

আমেরিকা যুক্তরাষ্ট্রের সর্বমোট নদীর দৈর্ঘ্যের ৫৫% রাসায়নিক সারের মতো কৃষিজনিত প্রদূষকের দ্বারা প্রদূষিত হয়েছে। आमेरिका जुथाइ हादरिन गासै दैमा लावथाइनि 55% आ रासायनारि हासारिन आबादारि मैला खालामग्राजों मैला जादों।

संयुक्त राज्य अमेरिका की कुल नदी-लंबाई का 55% हिस्सा रासायनिक खाद की तरह कृषिजात प्रदूषकों द्वारा प्रदूषित हुआ है।

- (a) Both (i) and (ii) are true
 - (i) আৰু (ii) দুয়োটাই সত্য
 - (i) এবং (ii) দুটিই সত্য
 - (i) आरो (ii) मोननैबो थार
 - (i) और (ii) दोनों सही हैं
- (c) (i) is true, (ii) is false
 - (i) সত্য, (ii) অসত্য
 - (i) সত্য, (ii) অসত্য
 - (i) आ थार, (ii) आ थार नङा
 - (i) सही है, किन्तु (ii) गलत है

- (b) Both (i) and (ii) are false
 - (i) আৰু (ii) দয়োটাই অসত্য
 - (i) এবং (ii) দুর্টিই অসত্য
 - (i) आरो (ii) मोननैबो थार नङा
 - (i) और (ii) दोनों गलत हैं
- (d) (i) is false, (ii) is true
 - (i) অসত্য, (ii) সত্য
 - (i) অসত্য, (ii) সত্য
 - (i) आ थार नङा, (ii) आ थार
 - (i) गलत है, किन्तु (ii) सही है
- **27.** Consider the following statements in terms of regional environmental problems and choose the correct answer from the options given below.

পৰিবেশৰ আঞ্চলিক সমস্যাৰ সন্দৰ্ভত তলৰ উক্তিকেইটা বিচাৰ কৰা আৰু তলত দিয়া বিকল্পবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা।

পরিবেশের আঞ্চলিক সমস্যা সম্পর্কে নীচের উক্তিগুলি বিচার করো এবং নীচে দেওয়া বিকল্পগুলো থেকে শুদ্ধ উত্তরটি বেছে বার করো।

ओनसोलारि आबहावायारि जेंनाफोरिन सोमोन्दै गाहायाव होनाय बिबुंथिफोरखौ बिजिरना नाय आरो गाहायाव होनायनिफ्राय थार फिन्नायखौ सायखं।

परिवेश की क्षेत्रीय समस्या के विषय में नीचे दी गई उक्तियों पर विचार कीजिए एवं नीचे दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर का चयन कीजिए।

- (i) Cities like Delhi, Bengaluru, Guwahati, Pune, etc., are facing shortage of underground water.
 - দিল্লী, বেংগালুৰু, গুৱাহাটী, পুণে আদি চহৰ ভূগৰ্ভস্থ পানীৰ নাটনিৰ সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছে।

দিল্লী, বেংগালুরু, গুয়াহাটী, পুণে ইত্যাদি শহর ভূগর্ভস্থ জলের সমস্যার সম্মুখীন হয়েছে। दिल्ली, बेंगालुरु, गुवाहाटी, पुने आरि नोगोरफोरा हा सिंनि दैनि आंखालनि जेंनानि मोगा-मोग जादों।

दिल्ली, बेंगलुरु, गुवाहाटी, पुणे आदि शहरों के भूगर्भ में पानी की कमी की समस्या देखने को मिलती है।

- (ii) River bank soil erosion is a serious environmental problem in the states like West Bengal and Assam.
 - পশ্চিমবংগ আৰু অসমৰ দৰে ৰাজ্যত নদ-নদীৰ গৰাখহনীয়া এক ভয়ানক পাৰিপাৰ্শ্বিক সমস্যা।
 - পশ্চিমবংগ এবং অসমের মতো রাজ্যে নদীর পাড়ভাঙা একটি ভয়ানক পারিপার্শ্বিক সমস্যা।
 - सोनाब बंग आरो आसाम बादि राज्योआव दैमा-दैसानि हाब्रां खुरखानाया मोनसे गिलु-बालु आबहावायारि जेंना।
 - पश्चिम बंगाल और असम जैसे राज्यों में निदयों के तटों का भूकटाव एक गंभीर पर्यावरणीय समस्या है।
- (a) (i) is true, (ii) is false
 - (i) সত্য, (ii) অসত্য
 - (i) সত্য, (ii) অসত্য
 - (i) आ थार, (ii) आ थार नङा
 - (i) सही है, किन्तु (ii) गलत है
- (c) Both (i) and (ii) are true
 - (i) আৰু (ii) উভয়ে সত্য
 - (i) এবং (ii) দুর্টিই সত্য
 - (i) आरो (ii) मोननैबो थार
 - (i) और (ii) दोनों सही हैं

- (b) (i) is false, (ii) is true
 - (i) অসত্য, (ii) সত্য
 - (i) অসত্য, (ii) সত্য
 - (i) आ थार नङा, (ii) आ थार
 - (i) गलत है, किन्तु (ii) सही है
- (d) Both (i) and (ii) are false
 - (i) আৰু (ii) উভয়ে অসত্য
 - (i) এবং (ii) দুটিই অসত্য
 - (i) आरो (ii) मोननैबो थार नङा
 - (i) और (ii) दोनों गलत हैं
- **28.** Which among the following statements are correct about the northern hemisphere?

উত্তৰ গোলাৰ্ধৰ বিষয়ে তলৰ কোনকেইটা উক্তি শুদ্ধ ?

উত্তর গোলার্ধের বিষয়ে নীচের কোন উক্তিগুলি শুদ্ধ?

साहा दुलुरखावनि बागै गाहायनि बबे-बबे बिबुंथिया सैथो?

उत्तरी गोलार्द्ध के संदर्भ में इनमें से कौन-कौन सी उक्ति सही है?

- (i) 67% land is confined in this region.
 - ৬৭% মাটি এই অঞ্চলৰ অন্তৰ্গত।
 - ৬৭% ভূমি এই অঞ্চলের অন্তর্গত।
 - 67% हाया बे ओन्सोलनि सिङाव।
 - इस क्षेत्र के अंतर्गत 67% भूमि है।
- (ii) 90% of the world's population lives in this region.
 - পৃথিৱীৰ মঠ জনসংখ্যাৰ ৯০% এই অঞ্চলত বাস কৰে।
 - পৃথিবীর মোট জনসংখ্যার ৯০% এই অঞ্চলে বাস করে।

बुहमनि गासै सुबुं अन्जिमानि 90% बे ओन्सोलाव थायो।

इस क्षेत्र में पृथ्वी की कुल आबादी की 90% आबादी रहती है।

- (iii) 57% land is confined in this region.
 ৫৭% মাটি এই অঞ্চলৰ অন্তৰ্গত।
 ৫৭% ভূমি এই অঞ্চলের অন্তৰ্গত।
 57% हाया बे ओन्सोलनि सिङाव।
 इस क्षेत्र के अंतर्गत 57% भूमि है।
- (iv) 40% of the world's population lives in this region. পৃথিৱীৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ ৪০% এই অঞ্চলত বাস কৰে। পৃথিবীর মোট জনসংখ্যার ৪০% এই অঞ্চলে বাস করে। बुहुमनि गासै सुबुं अन्जिमानि 40% बे ओन्सोलाव थायो। दुनिया की 40% आबादी इस क्षेत्र में रहती है।
- (a) (i), (ii)

(b) (i), (iv)

(c) (ii), (iii)

- (d) (iii), (iv)
- 29. Identify the ocean from the characteristics mentioned below : তলত উল্লেখ কৰা বৈশিষ্ট্যসমূহৰ পৰা মহাসাগৰখন চিনাক্ত কৰা :

নীচে দেওয়া বৈশিষ্ট্যগুলো থেকে মহাসাগরটি সনাক্ত করো :

गाहायाव होनाय आखुथाइफोरनिफ्राय लैथोमाखौ सिनायना दिहुन:

नीचे दी गई विशेषताओं से महासागर की पहचान करो :

- (i) This ocean covers about one-third of the earth's surface area.
 - এই মহাসাগৰখনে পৃথিৱীৰ প্ৰায় এক-তৃতীয়াংশ ঠাই আগুৰি আছে। এই মহাসাগরটি পৃথিবীর প্ৰায় এক-তৃতীয়াংশ জায়গা জুড়ে আছে। बै लैथोमाया बुहुमिन थाम बाहागोनि से बाहागो फ्राम जायगा आविग्रिनानै दङ। इस महासागर ने पृथ्वी की लगभग एक-तिहाई भूमि घेर रखी है।
- (ii) The average depth of this ocean is about 5000 metres. এই মহাসাগৰখনৰ গড় গভীৰতা প্ৰায় ৫০০০ মিটাৰ। এই মহাসাগরটির গড় গভীরতা প্ৰায় ৫০০০ মিটার। बे लैथोमानि गड़ गोथौआ 5000 मिटार फ्राम। इस महासागर की औसत गहराई लगभग 5000 मीटर है।
- (iii) The oceanic trenches like the deepest Mariana trench, Aleutian, Kurile, Philippine, Tonga, Peru-Chile, etc., are important.

 সামুদ্রিক খাতসমূহৰ ভিতৰত গভীৰতম মেৰিয়ানা খাতকে ধৰি এলিউছিয়ান, কিউৰাইল, ফিলিপাইন, টোংগা, পেৰু-চিলি আদি খাত বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য।

 সামুদ্রিক খাতগুলোর ভেতরে গভীরতম মেরিয়ানা খাতকে ধরে এলিউসিয়ান, কিউরাইল, ফিলিপাইন, টোংগা, পেরু-চিলি ইত্যাদি খাত বিশেষভাবে উল্লেখযোগ্য।

लैथोमायारि दंग'फोरनि गेजेराव बयनिखुइबो गोथौसिन मेरियाना दंग'जों लोगोसे एलिउसियान, किउराइल, फिलिपाइन, टंगा, पेरु-चिलि आरि दंग'फोरा गुबैयै मख'जाथाव।

महासागरीय खाइयों में सबसे गहरी मेरियाना खाई सहित एल्यूशन, क्यूराइल, फिलिपाइन, टोंगा, पेरु, चिली आदि खाइयाँ महत्त्वपूर्ण हैं।

- (a) Indian Ocean

 ভাৰত মহাসাগৰ

 ভারত মহাসাগর

 भारत लैथोमा

 हिन्द महासागर
- (c) Atlantic Ocean আটলান্টিক মহাসাগৰ আটলান্টিক মহাসাগর आटलान्टिक लैथोमा अटलांटिक महासागर
- (b) Pacific Ocean
 প্রশান্ত মহাসাগর
 প্রশান্ত মহাসাগর
 प्रशान्त लैथोमा
 प्रशांत महासागर
- (d) Arctic Ocean
 উত্তৰ মহাসাগৰ
 উত্তর মহাসাগর
 साहा लैथोमा
 उत्तरी (आर्कटिक) महासागर
- 30. Which of the following pairs is correctly matched?
 তলৰ কোনটো যোৰ শুদ্ধভাৱে মিলি আছে?
 নীচে দেওয়া জোড়াগুলির কোনটি শুদ্ধভাবে মিলে আছে?
 गाहायनि बबे ज'राया गेबेडै गोरोबनानै दङ?
 इनमें से कौन-सा जोडा सही सुमेलित है?
 - a) South America : Sahara Desert

 फिक्षण आर्मितिका : ठाराना मक्क्ष्मि

 फिक्षण आर्मितिका : माहारा बालाहामा

 दक्षिण अमेरिका : सहारा मरुभमि
 - (b) Atlantic Ocean : Mariana Trench আটলাণ্টিক মহাসাগৰ : মেৰিয়ানা খাত আটলাণ্টিক মহাসাগর : মেরিয়ানা খাত आटलान्टिक लैथोमा : मेरियाना दंग अटलांटिक महासागर : मेरियाना खाई
 - (c) Asia : Bering Strait
 এছিয়া : বেৰিং প্ৰণালী
 এশিয়া : বেরিং প্রণালী
 एसिया : बेरिं दै-सुजाब

एशिया : बेरिंग प्रणाली

(d) North America: Death Valley

উত্তৰ আমেৰিকা : ডেথ্ ভেলী

উত্তর আমেরিকা : ডেথ্ ভ্যালি

साहा आमेरिका : डेथ भेलि उत्तरी अमेरिका : मौत की घाटी

31. Two statements are given below, one is labelled as Assertion (A) and the other is labelled as Reason (R). Consider these statements and choose the most appropriate answer.

তলত দুটা উক্তি দিয়া হৈছে, এটাক দাবী (A) হিচাপে আৰু আনটোক কাৰণ (R) হিচাপে চিহ্নিত কৰি। উক্তিকেইটা বিচাৰ কৰা আৰু আটাইতকৈ উপযুক্ত উত্তৰটো বাছি উলিওৱা।

নীচে দুটি উক্তি দেওয়া হয়েছে, একটিকে দাবী (A) হিসেবে এবং অন্যটিকে কারণ (R) হিসেবে চিহ্নিত করে। উক্তিগুলি বিচার করো এবং সবচেয়ে উপযুক্ত উত্তরটি বেছে বার করো।

गाहायाव मोननै बिबुंथि होनाय जादों, मोनसेखौ दाबि (A) महरै आरो गुबुन मोनसेखौ जाहोन (R) महरै थि खालामनानै बिबुंथिफोरखौ बिजिर आरो बयनिखुइबो जाथावनासिन बिबुंथिखौ सायख'नानै दिहुन।

नीचे दो उक्तियाँ दी गई हैं, एक अभिकथन (A) और दूसरा कारण (R) के रूप में। इन्हें पढ़ो और सही उत्तर का चयन करो। �� ﴿

Assertion (A):

Except the narrow coastal plains, the major part of the African continent is a large plateau, no high mountain range is there in the continent.

Reason (R):

The Kilimanjaro peak located on the east is the highest place of the African continent.

- দাবী (A) : উপকূলৱৰ্তী ঠেক সমতল ভূমিৰ বাহিৰে আফ্ৰিকা মহাদেশৰ বেছি অংশই এখন বৃহৎ মালভূমি, এইখন মহাদেশত সুউচ্চ পৰ্বতশ্ৰেণী নাই।
- কাৰণ (R): পূব প্ৰান্তত থকা কিলিমান্জাৰো শৃংগই আফ্ৰিকা মহাদেশৰ উচ্চতম ঠাই।
- দাবী (A) : উপকূলবর্তী সংকীর্ণ সমতল ভূমি বাদে আফ্রিকা মহাদেশের বেশি অংশই একটি বৃহৎ মালভূমি, এই মহাদেশে সুউচ্চ পর্বতশ্রেণী নেই।
- কারণ (R) : পূর্ব প্রান্তে থাকা কিলিমান্জারো শৃংগই আফ্রিকা মহাদেশের উচ্চতম স্থান।
- दाबि (A) : बोरिमानि गुसेब समान हानि अनगायै आफ्रिका हादरमानि बांसिन बाहागोआनो मोनसे गिदिर जौयेन, बे हादरमायाव गोजौ हाजोमा सारि गैया।
- जाहोन (R): सान्जा थिंजाय थानाय किलिमानजार हाजो थिखिनियानो आफ्रिका हादरमानि जौसिन जायगा।

- अभिकथन (A) : उपकूलीय संकीर्ण समभूमि के सिवाय, अफ्रीका महादेश का अधिकांश हिस्सा एक विशाल पठार क्षेत्र है, जहाँ उच्च पर्वतमाला नहीं है।
- कारण (R) : पूर्व दिशा में स्थित किलिमंजारो चोटी अफ्रीका महादेश का उच्चतम स्थान है।
- (a) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) উভয়ে সত্য; আৰু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) এবং (R) উভয়ে সত্য; এবং (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार; आरो (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।
- (b) (A) is true, (R) is false.
 - (A) সত্য, (R) অসত্য।
 - (A) সত্য, (R) অসত্য।
 - (A) आ थार, (R) आ थार नङा।
 - (A) सही है, किन्तु (R) गलत है।
- (c) (A) is false, (R) is true.
 - (A) অসত্য, (R) সত্য।
 - (A) অসত্য, (R) সত্য।
 - (A) आ थार नङा, (R) आ थार।
 - (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।

- (d) Both (A) and (R) are true; but (R) is not a correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) উভয়ে সত্য; কিন্তু (R), (A)ৰ এক শুদ্ধ ব্যাখ্যা নহয়।
 - (A) এবং (R) উভয়ে সত্য; কিন্তু (R), (A)-এর এক শুদ্ধ ব্যাখ্যা নয়।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार; नाथाय (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय नङा।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।

32. Arrange the following geographical divisions of oceanic floor in the sequence they occur in increasing depth and find out the correct option.

তলত দিয়া মহাসাগৰৰ তলিভাগৰ ভূ-প্ৰকৃতিসমূহ বৰ্ধিত গভীৰতাৰ ক্ৰমত সজোৱা আৰু শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা।

নীচে দেওয়া সমুদ্রতলের ভূ-প্রকৃতি বর্ধিত গভীরতার ক্রমে সাজাও এবং শুদ্ধ উত্তরটি বেছে বার করো।

गाहायाव होनाय लैथोमानि थालानि हा-महरफोरखौ थौलांबाय थानाय फारियाव साजाय आरो थार फिननायखौ सायख'नानै दिहुन।

महासागर के तलपृष्ठ की भू-प्रकृति की बढ़ती हुई गहराई के क्रम में इन्हें सजाओ।

- (a) Deep Sea Trench Oceanic Ridge Oceanic Canyon Deep Sea Plain Continental Slope Continental Shelf
 - গভীৰ সমুদ্ৰ খাত সামুদ্ৰিক শৈলসিৰা সমুদ্ৰতলীয় দ্ৰোণী গভীৰ সমুদ্ৰতল মহীঢাল মহীসোপান
 - গভীর সমুদ্র খাত সামুদ্রিক শৈলশিরা সমুদ্রতলীয় গিরিখাত গভীর সমুদ্রতল মহীঢাল মহীসোপান
 - गोथौ लैथोमायारि दंग' लैथोआरि हाफाव लैथोआरि बिथा गोथौ लैथो थाला संख्लाय बाहागो समान हा बाहागो
 - गहरी समुद्री खाई समुद्री कटक समुद्री द्रोणी गहरा समुद्री तल महाद्वीपीय ढाल महाद्वीपीय शेल्फ (मग्न तट)
- (b) Continental Shelf Continental Slope Deep Sea Plain Oceanic Canyon Oceanic Ridge Deep Sea Trench মহীসোপান মহীঢ়াল গভীৰ সমুদ্ৰতল সমুদ্ৰতলীয় দ্ৰোণী সামুদ্ৰিক শৈলসিৰা গভীৰ সমুদ্ৰ খাত
 - মহীসোপান মহীঢাল গভীর সমুদ্রতল সমুদ্রতলীয় গিরিখাত সামুদ্রিক শৈলশিরা গভীর সমুদ্র খাত

समान हा बाहागो संख्लाय बाहागो गोथौ लैथो थाला लैथोआरि बिथा लैथोआरि हाफाव गोथौ लैथोमायारि दंग'

- महाद्वीपीय मग्न तट महाद्वीपीय ढाल गहरा समुद्री तल समुद्री द्रोणी समुद्री कटक गहरी समुद्री खाई
- (c) Continental Slope Continental Shelf Oceanic Canyon Deep Sea Trench Deep Sea Plain Oceanic Ridge মহীঢ়াল সমুদ্রতলীয় দ্রোণী মহীসোপান গভীৰ সমুদ্ৰতল গভীৰ সমদ্ৰ সামুদ্রিক শৈলসিৰা খাত সমুদ্রতলীয় গিরিখাত মহীঢ়াল মহীসোপান গভীর সমদ্রতল গভীর সমদ্র সামদ্রিক শৈলশিরা

लैथोआरि बिथा गोथौ लैथो थाला संख्लाय बाहागो समान हा बाहागो गोथौ लैथोमायारि दंग' लैथोआरि हाफाव महाद्वीपीय ढाल महाद्वीपीय मग्न तट समुद्री द्रोणी गहरा समुद्री तल गहरी समुद्री खाई समुद्री कटक

- Continental Shelf Continental Slope (d) Deep Sea Plain Oceanic Ridge Deep Sea Trench Oceanic Canyon মহীসোপান মহীঢ়াল গভীৰ সমুদ্ৰতল সামূদ্রিক শৈলসিৰা গভীৰ সমদ্ৰ সমুদ্রতলীয় দ্রোণী মহীসোপান মহীঢাল সামদ্রিক শৈলশিরা গভীর সমুদ্রতল গভীর সমদ্র সমদ্রতলীয় গিরিখাত संख्लाय बाहागो गोथौ लैथो थाला लैथोआरि हाफाव समान हा बाहागो गोथौ लैथोमायारि दंग' लैथोआरि बिथा महाद्वीपीय मग्न तट महाद्वीपीय ढाल गहरा समुद्री तल समुद्री कटक गहरी समुद्री खाई समुद्री द्रोणी
- **33.** Arrange the chronological flow of migration of the following groups of people to Assam. তলত উল্লেখ কৰা জনগোটসমূহৰ অসমলৈ হোৱা প্ৰব্ৰজনৰ প্ৰবাহ একাদিক্ৰমে সজোৱা। নীচে উল্লিখিত জনগোষ্ঠীগুলোর অসমে হওয়া প্রব্রজন প্রবাহ একাদিক্রমে সাজাও। गाहायाव मख'नाय सुबुं फोलेरफोरिन आसामाव दावबायखनफैनायिन दाहारखौ फारियै साजाय।

निम्नलिखित जनसमूहों की असम में हुए प्रव्रजन की कालक्रमिक धारा को सजाओ।

(i) Mongoloid (ii) Austric মংগোলীয় অষ্ট্ৰিক মংগোলীয় অষ্ট্রিক मंगलिय अष्टिक मंगोलीय ऑस्ट्रिक (iii) Aryan (iv) Ahom আর্য আহোম আর্য আহোম आर्य आह'म आर्य अहोम (a) (i) (ii) (iii) (iv) (b) (ii) (iii) (c) (d) (ii) (i) (iii)

(iv)

(111)

(i)

(iv)

34. During which of the following decades, the State of Assam witnessed lower growth rate of population as compared to India?

তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো দশকত অসমৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ হাৰ ভাৰতবৰ্ষতকৈ নিম্ম হৈছিল? নীচে দেওয়া দশকগুলোর কোনটিতে অসমের জনসংখ্যা বৃদ্ধির হার ভারতবর্ষ থেকে কম হয়েছিল?

गाहायाव होनायफोरनि बबे जिथाइआव आसामनि सुबुं अन्जिमा बांनायनि हारा भारत हादरनिखूइ खम जादोंमोन?

इनमें से किस दशक में असम की जनसंख्या-वृद्धि का औसत भारतवर्ष से कम था?

(a) 1901–1911

(b) 1981-1991

(c) 1991–2001

- (d) 1941-1951
- **35.** Why is a democratic government regarded as a better choice over other forms of government?

গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰক কিয় অন্য প্ৰকাৰৰ চৰকাৰতকৈ অধিক ভাল বুলি গণ্য কৰা হয়? গণতান্ত্ৰিক সরকারকে অন্যপ্ৰকারের সরকার থেকে অধিক ভালো বলে গণ্য করা হয় কেন? सुबुं खुंथाइयारि सरकारखौ मानो गुबुन रोखोमनि सरकारनिखुइ साबसिन होननानै साननाय जायो? गणतांत्रिक सरकार को अन्य सरकारों से बेहतर क्यों माना जाता है?

- (i) It promotes equality among citizens. इ नागि किम्मकल माज्य ममण वृद्धि करत ।

 विधे नागि तिक्मकरल मार्या ममण वृद्धि करत ।

 बेयो हायुंसाफोरिन गेजेराव समानिथखी बांहोयो।

 यह नागिरकों के बीच समानता की वृद्धि करती है।
- (ii) It ensures economic development. ই অর্থনৈতিক প্রগতি নিশ্চিত করে।
 এটি অর্থনৈতিক প্রগতি সুনিশ্চিত করে।
 बेयो रांखान्थियारि जौगानायखौ थि खालामो।
 यह आर्थिक प्रगति को सुनिश्चित करती है।
- (iii) It provides a method of resolving conflict. है ताम-विताम भीभाश्मान बिंग छैलाग श्रमान करन । बिंग नित्राम भीभाश्मान बक्षि छैलाग्न श्रमान करन । बेयो बेरेखा जालायनायखौ फोजोबनायिन मोनसे राहा होयो। यह संघर्ष के समाधान का उपाय प्रदान करती है।
- (a) (i), (ii)

(b) (i), (iii)

(c) (ii), (iii)

(d) (i), (ii), (iii)

36. Two statements are given in the question below as Assertion (A) and Reason (R). Read the statements and choose the correct option.

তলত দিয়া প্ৰশ্নটোত দাবী (A) আৰু কাৰণ (R) হিচাপে দুটা বিৱৰণ দিয়া হৈছে। বিৱৰণকেইটা পঢ়া আৰু শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা।

নীচে দেওয়া প্রশ্নটিতে দাবী (A) এবং কারণ (R) হিসেবে দুটি বিবরণ দেওয়া হয়েছে। বিবরণগুলি পড়ো এবং শুদ্ধ বিকল্পটি বেছে বার করো।

गाहायनि सोंनायाव दाबि (A) आरो जाहोन (R) महरै मोननै बिबुंथि होनाय जादों। बिबुंथिफोरखौ फराय आरो गेबेंखौ सायख'नानै दिहुन।

निम्नलिखित प्रश्न में अभिकथन (A) और कारण (R) के रूप में दो विवरण दिए गए हैं। इन्हें पढ़ों और सही विकल्प का चयन करो :

Assertion (A):

To grasp the inner spirit of the Constitution, one should go through the Preamble of the Constitution.

Reason (R):

Each and every word mentioned in the Preamble bears ideals, philosophy and objectives of the Constitution.

- দাবী (A): প্ৰস্তাৱনাত সন্নিৱিষ্ট কথাখিনি জানিলেহে সংবিধানখনক জানিব পৰা যাব।
- কাৰণ (R) : প্ৰস্তাৱনাৰ প্ৰতিটো শব্দৰ মাজত লুকাই আছে সংবিধানখনৰ আদৰ্শ, দৰ্শন আৰু লক্ষ্য।
- দাবী (A): প্রস্তাবনায় সন্নিবিষ্ট কথাগুলো জানলেই সংবিধানকে জানতে পারা যায়।
- কারণ (R) : প্রস্তাবনার প্রতিটি শব্দের মাঝে লুকিয়ে আছে সংবিধানের আদর্শ, দর্শন এবং
- दाबि (A): रायफोरनायाव थिसननाय बाथ्राफोरखौ मिथियोब्लासो संबिजिदखौ मिथिनो हागोन।
- जाहोन (R): रायफोरनायनि मोनफ्रोमबो सोदोबनि गेजेराव थाखोमाना दङ संबिजिदनि आदर्श, सानथौ आरो नोजोर।
- अभिकथन (A): प्रस्तावना में दिए गए बातों को जानने से ही संविधान को जान सकते हैं।
- कारण (R) : प्रस्तावना में प्रत्येक शब्द में संविधान का आदर्श, दर्शन और लक्ष्य समाहित है।
- (a) (A) is true, but (R) is false.
 - (A) সত্য, কিন্তু (R) অসত্য।
 - (A) সত্য, কিন্তু (R) অসত্য।
 - (A) आ थार, नाथाय (R) आ थार नङा।
 - (A) सही है, किन्तु (R) गलत है।

- (b) (A) is false, but (R) is true.
 - (A) অসত্য, কিন্তু (R) সত্য।
 - (A) অসত্য, কিন্তু (R) সত্য।
 - (A) आ थार नङा, नाथाय (R) आ थार।
 - (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।
- (c) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) দুয়োটাই সত্য; কিন্তু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা নহয়।
 - (A) এবং (R) দূর্টিই সত্য; কিন্তু (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা নয়।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार; नाथाय (R) आ (A) नि गेबें बेखेवथि नङा।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; किन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।
- (d) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) দুয়োটাই সত্য; আৰু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) এবং (R) দুর্টিই সত্য; এবং (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) आरो (R) मोननैबो थार; आरो (R) आ (A) नि गेबें बेखेवथि।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।
- **37.** Who can be the Chairman of the National Human Rights Commission?

बाष्ट्रीय मानव अधिकाव आयाशिव সভাপতি কোন হ'ব পাৰে? ताष्ट्रीय मानव अधिकात आयाशित সভাপতি কে হতে পারেন? हायुङारि सुबुं मोनथाइ आय'गिन आफादिगिरिखौ सोर जानो हायो? राष्ट्रीय मानव अधिकार आयोग के अध्यक्ष कौन हो सकते हैं?

- (a) Retired Chief Justice of a High Court कारना फेक न्यायालयब প्राक्तन भूण न्यायाधीम कारना फेक न्यायालयब श्रीक्तन भूण न्यायाधीम गोजौ बिजिरसालिनि सासे बारग गाहाइ बिजिरगिरि किसी उच्च न्यायालय के पूर्व मुख्य न्यायाधीश
- (b) Retired Chief Justice of the Supreme Court উচ্চতম न्যायालय প্রাক্তন মুখ্য न্যায়াধীশ উচ্চতম ন্যায়ালয়ের প্রাক্তন মুখ্য ন্যায়াধীশ जौसिन बिजिरसालिनि बारग' गाहाइ बिजिरगिरि उच्चतम न्यायालय के पूर्व मुख्य न्यायाधीश

- (c) A retired judge of a High Court কোনো উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ এজন প্ৰাক্তন ন্যায়াধীশ কোনো উচ্চ ন্যায়ালয়ের একজন প্রাক্তন ন্যায়াধীশ गोजौ बिजिरसालिनि सासे बारग' बिजिरगिरि किसी उच्च न्यायालय के पूर्व न्यायाधीश
- (d) A retired judge of the Supreme Court উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ এজন প্ৰাক্তন ন্যায়াধীশ উচ্চতম ন্যায়ালয়ের একজন প্রাক্তন ন্যায়াধীশ जौसिन बिजिरसालिनि सासे बारग' बिजिरगिरि उच्चतम न्यायालय के पूर्व न्यायाधीश
- **38.** Find out the Agencies of the UNO. ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ অভিকৰণসমূহ বাছি উলিওৱা। রাষ্ট্রসংঘের অভিকরণগুলো বেছে বার করো। हायुं आफादनि एजेन्सिफोरखौ सायख'नानै दिहुन। संयुक्त राष्ट्र संघ के अंगों का चयन करो।
 - Secretariat (i) সচিবালয় সচিবালয় नेहाथारिख' सचिवालय
 - (ii) United Nations Human Rights Commission ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ মানৱ অধিকাৰ আয়োগ রাষ্ট্রসংঘের মানব অধিকার আয়োগ हायुं आफादनि सुबुं मोनथाइ आय'ग संयुक्त राष्ट्र संघ मानव अधिकार आयोग
 - (iii) General Assembly সাধাৰণ সভা সাধারণ সভা साधारन गुथुम

साधारण सभा

(iv) International Monetary Fund আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্ৰা নিধি আন্তঃরাষ্ট্রীয় মুদ্রা নিধি हायुं गेजेरारि रांखाउरि फुनजि अंतर्राष्ट्रीय मुद्रा निधि

(iii), (iv) (a)

(b) (ii), (iv)

(c) (i), (iv) (d) (i), (iii)

- 39. Which of the following statements is/are true in case of the General Assembly of the United Nations Organization? बाष्ट्रेमश्यब माधाबन मा मन्भिक्ठ जनब कानांग/कानांकरण उन्हिन माधाबन माधाबन माधाबन विकास काम किल्लिंग किल्लिंग माधाबन माधाबन विकास किल्लिंग माधाबन विकास किल्लिंग माधाबन माधाबन किल्लिंग माधाबन किल्लिंग माधाबन माधा
 - It is the biggest organ of the UNO.

 है बाष्ट्रभःशव वृश्वम व्यः ।

 विकेश विक्षेत्रभःश्व वृश्वम व्यः ।

 वेयो हायुं आफादिन देरसिन बाहागो।

 यह संयुक्त राष्ट्र संघ का सबसे बड़ा अंग है।
 - (ii) It has ten temporary and five permanent members. ইয়াৰ দহজন অস্থায়ী আৰু পাঁচজন স্থায়ী সদস্য আছে । এর দশজন অস্থায়ী এবং পাঁচজন স্থায়ী সদস্য আছে । बेहा साजि दानदिजोर आरो साबा गागि सोद्रोमा दङ। इसके दस अस्थायी और पाँच स्थायी सदस्य हैं।
 - (iii) Its main function is to settle the cases filed by the affected member States.

 ইয়াৰ প্ৰধান কাম হৈছে আক্ৰান্ত সদস্য ৰাষ্ট্ৰসমূহে উত্থাপন কৰা গোচৰসমূহ নিম্পত্তি কৰা।

 এর প্ৰধান কাজ হলো আক্ৰান্ত সদস্য রাষ্ট্ৰগুলোর দ্বারা উত্থাপিত মামলাসমূহ নিম্পত্তি করা।

 बेनि गाहाइ खामानिया जाबाय हायुंफोरा अजद होनाय दायफोरखौ बिजिरना होनाय।

 इसका मुख्य कार्य है—प्रभावित सदस्य राष्ट्रों की शिकायतों का निपटारा करना।
 - (a) Only (i) is true কেবল (i) সত্য কেবল (i) সত্য (i) आल' थार केवल (i) सही है
 - केवल (i) सही है (ii) and (iii) are true
 - (ii) আৰু (iii) সত্য (ii) এবং (iii) সত্য (ii) आरो (iii) आ थार

(ii) और (iii) सही हैं

- (b) (i) and (ii) are true (i) আৰু (ii) সত্য (i) এবং (ii) সত্য (i) आरो (ii) आ थार (i) और (ii) सही हैं
- (d) (i) and (iii) are true (i) আৰু (iii) সত্য (i) এবং (iii) সত্য (i) आरो (iii) आ थार (i) और (iii) सही हैं

(c)

40. Identify the *incorrect* statements stated below relating to cheque money :

চেক মুদ্রা সম্পর্কত তলত দিয়া **অশুদ্ধ** উক্তিকেইটা চিহ্নিত কৰা : চেক মুদ্রা সম্পর্কে নীচে দেওয়া উক্তিগুলির **অশুদ্ধ** উক্তিগুলি চিহ্নিত করো :

चेक खाउरिनि बागै गाहायाव होनाय थार निङ बिबुंथिफोरखौ सायख': 🖳 🚉

चेक मुद्रा के संदर्भ में निम्नलिखित गलत विवरणों की पहचान करो :

- (i) As a medium of exchange, a cheque has general acceptability.

 विनिभय भाषाभ रिচाপে চেক একোখনৰ সাধাৰণ গ্ৰহণযোগ্যতা আছে।

 विनिभय भाषाभ रिসেবে চেক একটির সাধারণ গ্রহণযোগ্যতা আছে।

 सोलायसोल ने बिजों महरै चेक गांसेया बयनिबो गनायथाविथ दङ।

 विनिभय के माध्यम के रूप में चेक की सामान्य ग्राह्मता है।
- (ii) Refusal to accept cheque money will mean violation of the law of the land.

 চেক মুদ্রা গ্রহণ কৰিবলৈ অমান্তি হোৱাটোৱে আইন ভংগ কৰা বুজায়।

 চেক মুদ্রা গ্রহণ করতে অরাজী হওয়াকে আইন ভংগ করা বোঝায়।

 चेक खाउरिखौ आजावनो नागिरैआ आयेन सिफायनायखौ बुजायो।

 चेक मुद्रा का ग्रहण न करना, कानून का उल्लंघन है।
- (iii) Cheque money is generated through economic offence.

 চেক মুদ্রা অর্থনৈতিক অপৰাধৰ জৰিয়তে সৃষ্টি কৰা হয়।

 চেক মুদ্রা অর্থনৈতিক অপরাধের দ্বারা সৃষ্টি করা হয়।

 चेक खाउरिखौ रांखान्थियारि दायिन गेजेरजों सोरिजनाय जायो।

 चेक मुद्रा आर्थिक अपराध के जिरए संचालित होती है।
- (iv) A cheque is a claim against money and can be encashed at the counter of a bank.

চেক হ'ল মুদ্ৰা পৰিশোধৰ এটা আদেশ আৰু বেংকৰ কাউণ্টাৰত নগদীকৰণ কৰি ল'ব পাৰি।

চেক হ'লো মুদ্রা পরিশোধের একটি আদেশ এবং ব্যাক্ষের কাউন্টারে নগদীকরণ করে নেওয়া যায়।

चेकआ जाबाय खाउरि सुख'नायिन मोनसे बिथोन आरो बेंकिन काउन्टाराव नगद खालामनानै लानो हागौ।

चेक है मुद्रा की माँग का आदेश और इसे बैंक के काउंटर पर नकदीकृत किया जा सकता है।

Only the Central Bank has the right to print and circulate (v) cheque money.

চেক মদ্ৰা কেৱল কেন্দ্ৰীয় বেংকেহে ছপা আৰু বিতৰণ কৰিব পাৰে। চেক মুদ্রা কেবল কেন্দ্রীয় ব্যাঙ্কই ছাপতে এবং বিতরণ করতে পারে। चेक खाउरिखौ मिरुआरि बेंकआसो सेबखांनो आरो राननो हागौ। केवल केन्द्रीय बैंक को चेक मुद्रा छापने और वितरण करने का अधिकार है।

- (a) (i), (ii), (iii), (v)
- (c) (ii), (iii), (iv), (v)

- (b) (i), (ii), (iv), (v)
 - (d) (i), (iii), (iv), (v)
- 41. Romen opens an account in Allahabad Bank with a sum of Rupees twenty thousand (720,000). After three months of opening, he again deposits 73,000 in his account. At the end of the financial year, bank credits a sum of ₹550 as interest. Considering the above situation, choose the type of bank account Romen has.

ৰমেনে এলাহাবাদ বেংকত বিছ হাজাৰ (২০,০০০) টকাৰে এটা একাউণ্ট খুলিলে। একাউণ্ট খোলাৰ তিনি মাহৰ পিছত তেওঁ আকৌ একাউণ্টত তিনি হাজাৰ (৩.০০০) টকা জমা কৰিলে। বিত্তীয় বৰ্ষটোৰ শেষত বেংকে তেওঁৰ একাউণ্টত পাঁচশ পঞ্চাশ (৫৫০) টকাৰ সত প্ৰদান কৰিলে।

ওপৰৰ পৰিস্থিতিটো বিচাৰ কৰি ৰমেনৰ বেংকত থকা একাউণ্টটোৰ প্ৰকাৰ বাছি উলিওৱা।

রমেন এলাহাবাদ ব্যাঙ্কে বিশ হাজার (২০,০০০) টাকার একটি অ্যাকাউন্ট খুলেছিলো। অ্যাকাউন্ট খোলার তিন মাসের পরে সে আবার অ্যাকাউন্টে তিন হাজার (৩,০০০) টাকা জমা করে। বিত্তীয় বর্ষটির শেষে ব্যাঙ্ক তার অ্যাকাউন্টে পাঁচশ পঞ্চাশ (৫৫০) টাকার সূদ প্রদান করে।

উপরের পরিস্থিতিটি বিচার করে রমেনের ব্যাঙ্গে থাকা অ্যাকাউন্টটির প্রকার বেছে বার

रमेना एलाहाबाद बेंकआव नैजि रोजा (20,000) रांजों मोनसे एकाउन्ट बेखेवो। एकाउन्ट बेखेवनायनि दानथामनि उनाव बियो आरोबाव एकाउन्टआव थाम रोजा (3,000) रां जमा दोनबावो। रांखान्थियारि बोसोरनि जोबनायथिं बेंकआ बिनि एकाउन्टआव बाजौ बाजि (550) रां सूत होबाय।

गोजीनि थासारिखौ बिजिरनानै बेंकआव थानाय रमेनिन एकाउन्टिन रोखोमखौ सायख'।

रमेन ने इलाहाबाद बैंक में बीस हजार रुपये (₹20,000) से एक खाता खोला। खाता खोलने के तीन महीने के बाद उसने फिर खाते में तीन हजार रुपये (₹ 3,000) जमा किए। वित्तीय वर्ष के अंत में बैंक ने उसके खाते में पाँच सौ पचास रुपये (₹ 550) ब्याज दिया। उपर्युक्त स्थिति पर विचार करके रमेन के बैंक खाते का प्रकार बताओ।

回绕侧

Current Deposit Account চলিত আমানত একাউণ্ট চলিত আমানত অ্যাকাউণ্ট सोलिथाइ आमानत एकाउन्ट चालू जमा खाता

(b) Fixed Deposit Account স্থিৰ আমানত একাউণ্ট স্থির আমানত অ্যাকাউন্ট थि आमानत एकाउन्ट सावधि जमा खाता

(c) Recurring Deposit Account (d) Savings Deposit Account বেকাৰিং আমানত একাউণ্ট সঞ্চয় আমানত একাউণ্ট রকারিং আমানত অ্যাকাউণ্ট সঞ্চয় আমানত অ্যাকাউণ্ট বিনায়ে आमानत एकाउन्ट विनाय आमानत एकाउन्ट वचत जमा खाता

42. In the following question, a statement of Assertion (A) is followed by a statement of Reason (R). Considering these statements, choose the correct option from the alternatives given below:

তলৰ প্ৰশ্নটোত দাবী (A) হিচাপে এটা উক্তি দিয়াৰ পিছত কাৰণ (R) হিচাপে এটা উক্তি দিয়া হৈছে। উক্তি দুটা বিচাৰ কৰি তলত দিয়া বিকল্পবোৰৰ পৰা শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

নীচের প্রশ্নটিতে দাবী (A) হিসেবে একটি উক্তি এবং কারণ (R) হিসেবে অন্য একটি উক্তি দেওয়া হয়েছে। উক্তি দুটি বিচার করে নীচে দেওয়া বিকল্পগুলো থেকে শুদ্ধ বিকল্পটি বেছে বার করো:

गाहायिन सोंनायाव दाबि (A) महरै मोनसे बिबुंधि होनायिन उनाव जाहोन (R) महरै गुबुन मोनसे बिबुंधि होनाय जादों। बिबुंधि मोननैखौ बिजिरनानै गाहायाव होनायफोरिनफ्राय गेबेंखौ सायख'नानै दिहुन :

इस प्रश्न में अभिकथन (A) के रूप में एक विवरण और कारण (R) के रूप में दूसरा विवरण दिया गया है। इन्हें पढ़ो और सही विकल्प का चयन करो :

Assertion (A):

Money is the most liquid asset.

Reason (R):

Money can be converted directly and immediately into goods and services that the holder of the money wants.

দাবী (A): মুদ্ৰাই হৈছে আটাইতকৈ তৰলীকৃত সম্পত্তি।

কাৰণ (R) : মুদ্ৰাক সামগ্ৰী আৰু সেৱালৈ তৎকালীনভাৱে আৰু প্ৰত্যক্ষভাৱে মুদ্ৰাৰ গৰাকীয়ে বিচৰা ধৰণে ৰূপান্তৰিত কৰিব পাৰি।

দাবী (A) : মুদ্রা হচ্ছে সবচেয়ে তরলীকৃত সম্পত্তি।

কারণ (R): মুদ্রাকে সামগ্রী ও সেবাতে তৎকালীনভাবে এবং প্রত্যক্ষভাবে মুদ্রার মালিকের ইচ্ছা অনুযায়ী রূপান্তর করা যায়।

दाबि (A): खाउरियानो जाबाय बयनिखुइबो आवलिसिनग्रा सम्पत्ति।

जाहोन (R): खाउरिखौ मुवा आरो माविमनसिन थाबैनो आरो थोंजोङै खाउरिनि बिगोमाया लुबैनाय बादियै महर सोलायहोनो हागौ।

अभिकथन (A) : मुद्रा सबसे तरल संपत्ति है।

कारण (R) : मुद्रा को वस्तु और सेवा के रूप में तत्काल और प्रत्यक्ष रूप में मुद्रा धारक अपनी इच्छानुसार बदल सकता है।

- (a) (A) is true, but (R) is false.
 - (A) সত্য, কিন্তু (R) অসত্য।
 - (A) সত্য, কিন্তু (R) অসত্য।
 - (A) आ सैथो, नाथाय (R) आ सैथो नङा।
 - (A) सही है, किन्तु (R) गलत है।
- (b) Both (A) and (R) are true; and (R) is the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) দুয়োটাই সত্য; আৰু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) এবং (R) দুটোই সত্য; এবং (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা।
 - (A) आरो (R) मोननैबो सैथो, आरो (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं; और (R), (A) की सही व्याख्या है।
- (c) (A) is false, but (R) is true.
 - (A) অসত্য, কিন্তু (R) সত্য।
 - (A) অসত্য, কিন্তু (R) সত্য।
 - (A) आ सैथो नङा, नाथाय (R) आ सैथो।
 - (A) गलत है, किन्तु (R) सही है।
- (d) Both (A) and (R) are true; but (R) is not the correct explanation of (A).
 - (A) আৰু (R) দুয়োটাই সত্য; কিন্তু (R), (A)ৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা নহয়।
 - (A) এবং (R) দুটোই সত্য; কিন্তু (R), (A)-এর শুদ্ধ ব্যাখ্যা নয়।
 - (A) आरो (R) मोननैबो सैथो; नाथाय (R) आ (A) नि थार बेखेवथिनाय नङा।
 - (A) और (R) दोनों सही हैं: किन्त (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है।
- **43.** Consider the statements (i) and (ii) about economic growth and development and choose the correct answer from the alternatives given below.

অৰ্থনৈতিক বিকাশ আৰু উন্নয়ন সম্পৰ্কে উক্তি (i) আৰু (ii) বিচাৰ কৰা আৰু তলত দিয়া বিকল্পবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা।

অর্থনৈতিক বিকাশ এবং উন্নয়ন সম্পর্কে উক্তি (i) এবং (ii) বিচার করো এবং নীচে দেওয়া বিকল্পগুলো থেকে শুদ্ধ উত্তরটি বেছে বার করো।

रांखान्थियारि गेवसारनाय आरो जौगानायनि बागै बिबुंथि (i) आरो (ii) खौ बिजिरना नाय ; आरो गाहायाव होनायफोरनिफ्राय गेबें फिननायखौ सायख'नानै दिहन।

आर्थिक विकास और प्रगति के संदर्भ में विवरण (i) और (ii) को ध्यानपूर्वक पढ़ो और नीचे दिए गए विकल्पों में से सही विकल्प का चयन करो :

(i) Economic development is a qualitative concept, but economic growth is a quantitative concept.

অর্থনৈতিক উন্নয়ন হৈছে এটা গুণগত ধাৰণা, কিন্তু অর্থনৈতিক বিকাশ এটা পৰিমাণসূচক ধাৰণা।

অর্থনৈতিক উন্নয়ন হচ্ছে একটি গুণগত ধারণা, কিন্তু অর্থনৈতিক বিকাশ একটি পরিমাণসূচক ধারণা।

रांखान्थियारि जौगानाया जाबाय मोनसे गुनारि हमदांथि, नाथाय रांखान्थियारि गेवसारनाया मोनसे बिबां फोरमायनाय हमदांथि।

आर्थिक प्रगति है—गुणवत्ता की अवधारणा, लेकिन आर्थिक विकास है—परिमाण की अवधारणा।

(ii) Economic development is a narrow concept, whereas economic growth is a broader concept.

অর্থনৈতিক উন্নয়নৰ অর্থ সীমিত, কিন্তু অর্থনৈতিক বিকাশের অর্থ ব্যাপক।

অর্থনৈতিক উন্নয়নের অর্থ সীমিত, কিন্তু অর্থনৈতিক বিকাশের অর্থ ব্যাপক।

रांखान्थियारि जौगानायनि ओंथिया गुसेब, नाथाय रांखान्थियारि गेवसारनायनि ओंथिया गुवार।

आर्थिक प्रगति का अर्थ सीमित है, लेकिन आर्थिक विकास का अर्थ व्यापक है।

- (a) (i) is true, (ii) is true
 - (i) সত্য, (ii) সত্য
 - (i) সত্য, (ii) সত্য
 - (i) आ सैथो, (ii) आ सैथो
 - (i) सही है, (ii) सही है
- (c) (i) is false, (ii) is false
 - (i) অসত্য, (ii) অসত্য
 - (i) অসত্য, (ii) অসত্য
 - (i) आ सैथो नङा, (ii) आ सैथो नङा
 - (i) गलत है, (ii) गलत है

- (b) (i) is true, (ii) is false
 - (i) সত্য, (ii) অসত্য
 - (i) সত্য, (ii) অসত্য
 - (i) आ सैथो, (ii) आ सैथो नङा
 - (i) सही है, (ii) गलत है
- (d) (i) is false, (ii) is true
 - (i) অসত্য, (ii) সত্য
 - (i) অসত্য, (ii) সত্য
 - (i) सैथो नङा, (ii) आ सैथो
 - (i) गलत है, (ii) सही है

44. The Chairman of 'NITI Aayog' is

- নীতি (NITI) আয়োগৰ অধ্যক্ষজন হ'ল
- নীতি (NITI) আয়োগের অধ্যক্ষ হলেন
- निटि (NITI) आय'गनि आफादगिरिया जाबाय
- नीति (NITI) आयोग के अध्यक्ष कौन हैं?
- (a) The President
 - ৰাষ্ট্ৰপতি

राष्ट्रपति

- ताष्ट्र गाउ ताष्ट्रेशिठ हायुंगिरि
- (c) The Prime Minister

 প্রধানমন্ত্রী

 প্রধানমন্ত্রী

 गाहाइ मन्त्रि

 प्रधानमंत्री
- (b) The Union Finance Minister কেন্দ্রীয় বিত্তমন্ত্রী কেন্দ্রীয় অর্থমন্ত্রী দিহুआरি रांखाउरि मन्त्रि केन्द्रीय वित्तमंत्री
- (d) The Vice President উপৰাষ্ট্ৰপতি উপরাষ্ট্ৰপতি লিভাइ हायुंगिरि उपराष्ट्रपति

45 .	Match the following and find of	ut the correct answer :	
	(i) Democratic Planning	(a) Involves lowest lev administration in plant	
	(ii) Economic Planning	(b) People participate at distance of plan making	ifferent
	(iii) Grassroot Planning	(c) To attain a set of well-odevelopmental objective	
	তলত দিয়াবোৰ মিলোৱা আৰু শুদ্ধ উত্তৰটো ব	ছি উলিওৱা :	
	(i) গণতান্ত্ৰিক পৰিকল্পনা	(a) প্ৰশাসন ব্যৱস্থাৰ একেবাৰে নিঃ পৰিকল্পনা যুগুতকৰণত জড়িত হো	
	(ii) অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনা	(b) ৰাইজে পৰিকল্পনা যুগুতকৰণৰ পৰ্যায়ত অংশগ্ৰহণ কৰে	বিভিন্ন
	(iii) তৃণমূল পৰ্যায়ৰ পৰিকল্পনা	(c) কেতবোৰ সুনিৰ্দিষ্ট উন্নয়নৰ লক্ষ্যত হোৱা	ত উপনীত
	নীচে দেওয়াগুলি মেলাও এবং শুদ্ধ উত্তরটি বে	ছে বার করো :	
	(i) গণতান্ত্রিক পরিকল্পনা	(a) প্রশাসন ব্যবস্থার একেবারে নিয় পরিকল্পনা প্রস্তুতকরণে জড়িত হওয়	
	(ii) অর্থনৈতিক পরিকল্পনা	(b) জনসাধারণ পরিকল্পনা প্রস্তুতকরণে পর্যায়ে অংশগ্রহণ করে	ণর বিভিন্ন
	(iii) তৃণমূল পর্যায়ের পরিকল্পনা	(c) কয়েকটি সুনির্দিষ্ট উন্নয়নের লক্ষে হওয়া	উপনীত
	गाहायाव होनायफोरखौ गोरोबहो आरो गेबें फिन	ायखौ सायख'नानै दिहुन :	
	(i) सुबुंखुंथाइयारि बिथांखि	(a) खुंथाइ राहानि गाहायथारनि खलबाव दानायाव बाहागो लानाय	त्र बिथांखि
	(ii) रांखान्थियारि बिथांखि	(b) बिथांखि दानायनि गुबुन गुबुन राइजोफोरा बाहागो लायो	खलबाव
	(iii) गुदि खलबनि बिथांखि	(c) खायसे थि जौगानायनि थांखिखं हानाय	गौ सौहैनो
	इनका मिलान करो और सही उत्तर का चयन करें	· :	
	(i) गणतांत्रिक परिकल्पना	(a) प्रशासन व्यवस्था में सबसे निम्न परिकल्पना प्रस्तुति में जुड़ना	स्तर पर
	(ii) आर्थिक परिकल्पना	(b) परिकल्पना प्रस्तुति में जनता विभिन्न भाग लेती है	म स्तरों पर
	(iii) जमीनी स्तर की परिकल्पना	(c) विकास के निर्धारित लक्ष्यों को प्राप्त	करना
	(a) (i) (a), (ii) (c), (iii) (b)	(b) (i) (c), (ii) (a), (iii) (b))
	(c) (i) (c), (ii) (b), (iii) (a)	(d) (i) (b), (ii) (c), (iii) (a)	

B25-SS**/520-A**

SECTION—B / খ—শাখা / খ—শাখা / ख—बाहागो / खण्ड —ख

46. Compare the methods of protest used in the Swadeshi Movement with those employed in the earlier Indian Rebellion of 1857.

স্বদেশী আন্দোলনত ব্যৱহৃত প্ৰতিবাদৰ পদ্ধতিসমূহ ইয়াৰ পূৰ্বে হোৱা ১৮৫৭ চনৰ ভাৰতীয় বিদ্ৰোহত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতিৰ সৈতে তুলনা কৰা।

স্বদেশী আন্দোলনে ব্যবহৃত প্রতিবাদের পদ্ধতিসমূহ পূর্বে হওয়া ১৮৫৭ সনের ভারতীয় বিদ্রোহে ব্যবহার করা পদ্ধতির সাথে তুলনা করো।

गावहादरारि सोमावसारनायाव बाहायजानाय सोमावसारनायनि आदबफोरखौ बेनि सिगाङाव जानाय 1857 मायथाइनि भारतारि बिग्रायनायाव बाहायनाय आदबफोरजों रुजु।

स्वदेशी आंदोलन में अपनाए गए प्रतिवादी तरीकों और इससे पहले 1857 के भारतीय विद्रोह में अपनाए गए प्रतिवादी तरीकों के बीच तुलना करो।

47. Look at the picture below and answer the question that follows:

তলৰ ছবিখন চোঁৱা আৰু তাৰ পিছত দিয়া প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ লিখা : 🛱 নীচের ছবিটি দেখো এবং তারপর প্ৰশ্নটির উত্তর দাও :

गाहायनि सावगारिखौ नाय आरो बेनि उनाव होनाय सोंनायनि फिन हो :

नीचे के चित्र को देखो और उसके बाद के प्रश्न का उत्तर दो :

Identify any two architectural features of the Rang Ghar. Why was this architecture built during the Ahom period? 2+1=3

ৰংঘৰৰ যিকোনো দুটা স্থাপত্যগত বৈশিষ্ট্য চিনাক্ত কৰা। আহোম যুগত এই স্থাপত্যটো কিয় নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল ?

রংঘরের যে কোনো দুটি স্থাপত্যগত বৈশিষ্ট্য সনাক্ত করো। আহোম যুগে এই স্থাপত্যটি কেন নির্মাণ করা হয়েছিল?

B25–SS**/520** [Contd.

2

रंघरिन जायखिजाया मोननै बुमिनसारारि आखुथाइ सिनायना दिहुन। आहम मुगायाव बे बुमिनसारखौ मानो लुनाय जादोंमोन?

रंगघर की किन्हीं दो स्थापत्य विशेषताओं की पहचान करो। आहोम युग में इस स्थापत्य का निर्माण क्यों किया गया था?

Or / নাইবা / অথবা / एबा / अथवा

(For Blind Candidates Only)

(কেৱল দৃষ্টিহীন পৰীক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে)

(কেবল দৃষ্টিহীন পরীক্ষার্থীসকলের জন্য)

(मेगनजों नुयि बिजाथिफोरनि थाखायल')

(केवल दृष्टिबाधित परीक्षार्थियों के लिए)

Analyse the impact of the Bihu festival on the social unity among different communities of Assam.

3

অসমৰ বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ৰ মাজত সামাজিক ঐক্য সাধনত বিহু উৎসৱৰ প্ৰভাৱ বিশ্লেষণ কৰা। অসমের বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ের মধ্যে সামাজিক ঐক্য সাধনে বিহু উৎসবের প্ৰভাব বিশ্লেষণ করো।

आसामनि गुबुन गुबुन हारिफोरनि गेजेराव समाजारि खौसेथि गायसननायाव बिहु फोरबोनि गोहोमखौ बिजिर।

असम के विभिन्न जनसमुदायों के बीच बिहु उत्सव ने किस प्रकार सामाजिक एकता को प्रभावित किया है, विश्लेषण करो।

48. Evaluate the role of General Dyer in the Jallianwala Bagh Massacre and the subsequent reactions to his actions. 2+2=4

জালিয়ানৱালা বাগৰ হত্যাকাণ্ডত জেনেৰেল ডায়াৰৰ ভূমিকা আৰু তেখেতৰ কাৰ্যব্যৱস্থাৰ পৰৱৰ্তী প্ৰতিক্ৰিয়াসমূহ মূল্যায়ন কৰা।

জালিয়ানওয়ালা বাগের হত্যাকাণ্ডে জেনারেল ডায়ারের ভূমিকা এবং তাঁর কার্যব্যবস্থার পরবর্তী প্রতিক্রিয়াগুলো মূল্যায়ন করো।

जालियानवाला बागनि बुथारग्लुंनायाव जेनेरेल डायारिन बिफाव आरो बिथांनि बे खामानिनि उननि फिनजाथाइफोरखौ सावराय।

जिलयाँवाला बाग के हत्याकांड में जनरल डायर की भूमिका और उनके कार्यों की परवर्ती प्रतिक्रियाओं का मूल्यांकन करो।

49. Observe the given statistical data on the collection of revenue (in terms of rupees) by the British Government and answer the questions that follow:

Year District	1832–33	1842–43	1852–53
	1 10 101	2.52.001	2.05.006
Kamrup	1,10,181	2,52,991	2,95,996
Darrang	41,506	1,35,454	1,57,795
Nagaon	31,509	1,10,314	1,28,873
Sibsagar		80,843	1,14,463
Lakhimpur	_	34,780	46,553

ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ সংগৃহীত ৰাজহৰ (টকাৰ হিচাপত) বিষয়ে দিয়া পৰিসংখ্যাৰ তথ্যসমূহ নিৰীক্ষণ কৰা আৰু তাৰ পিছৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া :

বছৰ	১৮৩২–৩৩	\$\r\8\2\\-8\0	১৮৫২–৫৩
জিলা			
কামৰূপ	5,50,565	২,৫২,৯৯১	২,৯৫,৯৯৬
দৰং	৪১,৫০৬	>,७৫,৪৫৪	১,৫৭,৭৯৫
নগাঁও	৩১,৫০৯	5,50,058	১,২৮,৮৭৩
শিবসাগৰ	_	b0,b8 0	১,১৪,৪৬৩
লখিমপুৰ	_	08,960	৪৬,৫৫৩

ব্রিটিশ সরকারের সংগৃহীত রাজম্বের (টাকার হিসেবে) বিষয়ে দেওয়া পরিসংখ্যার তথ্যসমূহ নিরীক্ষণ করো এবং তারপর প্রশ্নগুলির উত্তর দাও:

বৰ্ষ	১৮৩২–৩৩	\$\to 8\to -8\to	১৮৫২–৫৩
জেলা			
কামরূপ	১,১০,১৮১	২,৫২,৯৯১	২,৯৫,৯৯৬
দরং	85,৫০৬	> , 0 @,8@8	১,৫৭,৭৯৫
নগাঁও	৩১,৫০৯	5,50,058	১,২৮,৮৭৩
শিবসাগর	_	b0,b80	১,১৪,৪৬৩
লখিমপুর	_	७८,१४०	৪৬,৫৫৩

बृटिस सरकारिन बुथुमनाय खाजोनािन (रांनि महराव) बागै होनाय सानसरथुमारि खारिफोरखौ नोजोर हो आरो बेनि उनिन सोंथिफोरिन फिन हो :

बोसोर	1832–33	1842–43	1852–53
जिला			
कामरूप	1,10,181	2,52,991	2,95,996
दरं	41,506	1,35,454	1,57,795
नगाव	31,509	1,10,314	1,28,873
शिबसागर	_	80,843	1,14,463
लक्षिमपुर	_	34,780	46,553

ब्रिटिश सरकार द्वारा संगृहित राजस्व (रुपये के रूप में) के संदर्भ में दिए गए सांख्यिकीय आँकड़ों का निरीक्षण करो और उसके बाद के प्रश्नों के उत्तर दो :

वर्ष	1832–33	1842–43	1852–53
जिला			
कामरूप	1,10,181	2,52,991	2,95,996
दरंग	41,506	1,35,454	1,57,795
नगाँव	31,509	1,10,314	1,28,873
शिवसागर	_	80,843	1,14,463
लखीमपुर	_	34,780	46,553

(a) Compare the data between Kamrup and Darrang.

কামৰূপ আৰু দৰঙৰ তথ্যসমূহ তুলনা কৰা।

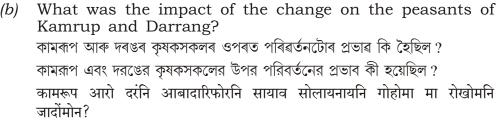
কামৰূপ এবং দরঙের জেলার তথ্যগুলো তুলনা করো।

2

2

कामरूप आरो दरंनि खारिफोरखौ रुजु।

कामरूप और दरंग के आँकड़ों की तुलना करो।

कामरूप और दरंग के किसानों पर परिवर्तन का क्या प्रभाव पड़ा था?

- **50.** Chandra Kumar Agarwala, the editor of *Jonaki*, in its inaugural issue made it clear that the politics of the rulers was beyond the purview of 'Jonaki'.
 - 'জোনাকী' কাকতৰ প্ৰথম সংখ্যাত চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাই এইটো স্পষ্ট কৰি দিছিল যে শাসকসকলৰ ৰাজনীতি 'জোনাকী'ৰ আওতাৰ বাহিৰত থাকিব।
 - 'জোনাকী' পত্রিকার প্রথম সংখ্যায় চন্দ্রকুমার আগরওয়ালা এটা স্পষ্ট করে দিয়েছিলেন যে শাসকসকলের রাজনীতি 'জোনাকী'র আওতার বাইরে থাকবে।
 - ''ज'नाकी'' लाइसिनि गिबि बिसानाव चन्द्र कुमार आगरवालाया बेखौ रोखा खालामनानै होदोंमोनदि खुंगिरिफोरनि राजखान्थिया ''ज'नाकी''नि आवथानि बाहेराव थागोन।
 - 'जोनाकी' पत्रिका के प्रथम अंक में चंद्र कुमार अगरवाला ने यह स्पष्ट कर दिया था कि शासनकर्ता की राजनीति 'जोनाकी' से दूर रहेगी।
 - (a) Who are being referred to as 'rulers' in the statement? विबन(तिंठ 'माञकञकन' वृत्ति काक काबा देहह ? विवन(तिंठ 'माञकञकन' वन्तर्क काक वना रहाह ? बे बिबुंथियाव 'खुंगिरिफोर' होननानै सोरखौ बुंनाय जादों? उक्त कथन में 'शासनकर्ता' किन्हें कहा गया था?

1

3

- (b) Which association published Jonaki? 'জোনাকী' কাকত কোনটো সংস্থাই প্ৰকাশ কৰিছিল? 'জোনাকী' পত্ৰিকা কোন্ সংস্থা প্ৰকাশ করেছিল? ''ज'नाकी'' लाइसिखौ बबे आफादा फोसावदोंमोन? 'जोनाकी' पत्रिका को किस संगठन ने प्रकाशित किया था?
- (c) If politics was out of the purview of Jonaki, then how did it contribute to the growth of nationalist consciousness? Provide at least three examples.

 यि बाजनी जिल्ला कि आउठाव वाश्विक आहिल, उठाउ है कि कि जिल्ला कि जिल्ला कि आउठाव वाश्विक आहिल, उठाउ है कि कि जिल्ला कि ज
- 51. What are called Ubiquitous Resource and Localised Resource? Give example of each of these resources.

 2 ि ध्वार्भान मन्न्यप आरू श्रानिक मन्न्यप काक र्वाल? श्राटा के प्रारंख का उदाहरण दो।

52. Read the following news headline of *The Assam Tribune* (29 December, 2022) and answer the question that follows: "Guwahati named among top 5 slowest cities in terms of average vehicle speed."

Mention three environmental problems being faced by Guwahati due to slow vehicle speed.

3

'দি আছাম ট্ৰিবিউন' কাকতৰ (২৯ ডিচেম্বৰ, ২০২২) তলত দিয়া বাতৰিৰ শিৰোনামটো পঢ়া আৰু তাৰ পিছৰ প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ দিয়া :

''গড় যান-বাহনৰ গতিৰ ক্ষেত্ৰত শীৰ্ষ ৫খন লেহেমীয়া চহৰৰ ভিতৰত গুৱাহাটীৰ নাম।'' যান-বাহনৰ লেহেমীয়া গতিৰ ফলত গুৱাহাটীয়ে সন্মুখীন হৈ অহা তিনিটা পাৰিবেশিক সমস্যা উল্লেখ কৰা।

নীচে দেওয়া 'দি অসম ট্রিবিউন' পত্রিকার (২৯ ডিসেম্বর, ২০২২) খবরের শিরোনামটি পড়ো এবং তারপর প্রশ্নটির উত্তর দাও:

''গড় যান-বাহনের গতির ক্ষেত্রে শীর্ষ ৫টি মন্থর শহরের ভেতরে গুয়াহাটির নাম।'' যানবাহনের মন্থর গতির ফলে গুয়াহাটি শহর সম্মুখীন হওয়া তিনটি পারিবেশিক সমস্যা উল্লেখ করো।

'दि आसाम ट्रिबिउन' खौरां बिलाइनि (29 डिसेम्बर, 2022) गाहायाव होनाय खौरांनि खर' लारिखौ फराय आरो बेनि उननि सोंथिनि फिन हो :

''गारि-मथरिन गड़ गोख्रैथिनि बेलायाव गोजौसिननि गंबा लासैसिन नोगोरिन मादाव गुवाहाटीनि मुं।''

गारि-मथरा लासै खारनायनि जाहोनाव गुवाहाटीया मोगा-मोगि जानाय मोनथाम आबहावायारि जेंना मख'।

'दि आसाम ट्रिब्यून' अखबार के (29 दिसंबर, 2022) निम्नलिखित समाचार के शीर्षक को पढ़ों और उसके बाद के प्रश्न का उत्तर दो :

''औसत वाहन गति के क्षेत्र में शीर्ष 5 धीमे शहरों में गुवाहाटी का नाम''

वाहनों की धीमी गति के फलस्वरूप गुवाहाटी द्वारा सामना की जाने वाली तीन समस्याओं का उल्लेख करो।

53. Does Assam have prospect for the development of water transport? Give four arguments in support of your opinion.

অসমত জল পৰিবহণৰ উন্নয়নৰ সম্ভাৱনা আছেনে? তোমাৰ মন্তব্যৰ সমৰ্থনত চাৰিটা যুক্তি দিয়া।

অসমে জল-পরিবহন উন্নয়নের সম্ভাবনা আছে কি? তোমার মন্তব্যের সমর্থনে চারটি যুক্তি দাও।

आसामाव दै हान्था-मेला जौगानायनि खाबु दङना? नोंनि बिबुंथिखौ मदद होनानै मोनब्रै बानबुंथाइ हो।

क्या असम में जल परिवहन के विकास की संभावना है? अपने अभिमत का समर्थन देते हुए चार युक्तियाँ लिखो।

5

54. Based on the features given in the following table, compare the Pacific Ocean and the Atlantic Ocean. Draw the table and write your responses in it:

Sl. No.	Features	Pacific Ocean	Atlantic Ocean
(i)	Location		
(ii)	Land area		
(iii)	Average depth		
(iv)	Major islands (any two)		
(v)	Major seas in the ocean (any two)		

তলৰ তালিকাখনত দিয়া বৈশিষ্ট্যবোৰৰ ভিত্তিত প্ৰশান্ত মহাসাগৰ আৰু আটলাৰ্টিক মহাসাগৰৰ তুলনা কৰা। তালিকাখন আঁকা আৰু তাত তোমাৰ উত্তৰসমূহ লিখা:

ক্র.নং.	বৈশিষ্ট্যবোৰ	প্ৰশান্ত মহাসাগৰ	আটলাণ্টিক মহাসাগৰ
(i)	অৱস্থিতি		
(ii)	মাটি-কালি		
(iii)	গড় গভীৰতা		
(iv)	উল্লেখযোগ্য দ্বীপসমূহ (যিকোনো দুখন)		
(v)	মহাসাগৰখনৰ উল্লেখযোগ্য সাগৰসমূহ (যিকোনো দুখন)		

নীচের তালিকায় দেওয়া বৈশিষ্ট্যগুলোর ভিত্তিতে প্রশান্ত মহাসাগর এবং আটলান্টিক মহাসাগরের তুলনা করো। তালিকাটি আঁকো এবং তাতে তোমার উত্তরগুলো লেখো:

ক্র.সংখ্যা.	বৈশিষ্ট্যসমূহ	প্রশান্ত মহাসাগর	আটলান্টিক মহাসাগর
(i)	অবস্থিতি		
(ii)	ভূমিভাগ		
(iii)	গড় গভীরতা		
(iv)	উল্লেখযোগ্য দ্বীপসমূহ (যে কোনো দুটি)		
(v)	মহাসাগরটির উল্লেখযোগ্য সমুদ্রসমূহ (যে কোনো দুটি)		

गाहायनि संलाइआव होनाय आखुथाइफोरखौ बिथा खालामनानै प्रशान्त लैथोमा आरो आटलान्टिक लैथोमाखौ रुजुलाय। संलाइनि सावगारि बो आरो बैयाव नोंनि फिननायफोरखौ लिर:

फारि नं	आखुथाइफोर	प्रशान्त लैथोमा	आटलान्टिक लैथोमा
(i)	थाथाइ		
(ii)	हानि अरथाइ		
(iii)	गड़ गोथौ		
(iv)	मख ['] जाथाव दिपफोर (जायखिजाया मोननै)		
(v)	लैथोमानि मख'जाथाव लैथोफोर (जायखिजाया गंनै)		

नीचे की तालिका में दी गई विशेषताओं के आधार पर प्रशांत महासागर और अटलांटिक महासागर की तुलना करो। तालिका बनाओ और उसमें अपना उत्तर लिखो :

क्र॰ सं॰	विशेषताएँ	प्रशांत महासागर	अटलांटिक महासागर
(i)	अवस्थिति		
(ii)	क्षेत्रफल		
(iii)	औसत गहराई		
(iv)	उल्लेखनीय द्वीपसमूह (कोई दो)		
(v)	महासागर के उल्लेखनीय सागर (कोई दो)		

55. Draw a sketch map of Assam and locate therein any two of the following with names: 2+2=4

অসমৰ এখন নক্সা মানচিত্ৰ আঁকা আৰু তাত তলত দিয়াবোৰৰ যিকোনো দুটা নামসহ বহুওৱা :

अभित्यत अकि निक्रा भानित आँका अवश्मीति एउशा त्य कात्मा पूरि नामित्र विभाव : आसामित गांसे मानसावगारि बो आरो बेयाव गाहायाव होनायफोरिन जायखिजाया मोननै मुंखौ होफानानै फज':

असम का एक रेखाचित्री नक्शा बनाओ और उसमें इनमें से किन्हीं दो को नाम सहित बिठाओं :

(a) A bridge connecting north and south bank of the river Brahmaputra

व्रक्तां भू जब उंखने शांक पिक्रिंग शांक प्रताशी अथन प्रवाश विकाश विकाश

(b) A National Park of Assam where we can find white-winged wood duck

पिउटाँट पिथा পোৱা অসমৰ এখন ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান দেওহাঁস দেখতে পাওয়া অসমের একটি রাষ্ট্রীয় উদ্যান देव हांसो नुनो मोननाय गंसे हायुङारि हाग्रामा असम का एक राष्ट्रीय उद्यान, जहाँ देव बत्तख दिखाई देती है

(c) An oil refinery of Assam अन्नाब এটা তেল শোধনাগাৰ अन्नाब একটি তৈল শোধনাগার आसामिन गंसे थाव सोदांसालि असम का एक तेल शोधनागार

Or / নাইবা / অথবা / एबा / अथवा

(For Blind Candidates Only)

(কেবল দৃষ্টিহীন পৰীক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে)
(কেবল দৃষ্টিহীন পরীক্ষার্থীসকলের জন্য)

(मेगनजों नुयि बिजाथिफोरिन थाखायल') (केवल दृष्टिबाधित परीक्षार्थियों के लिए)

Briefly describe the problems of tourism industry of Assam.

অসমৰ পর্যটন উদ্যোগৰ সমস্যাবোৰ চমুকৈ বর্ণনা কৰা।

অসমের পর্যটন উদ্যোগের সমস্যাগুলি সংক্ষেপে বর্ণনা করো।

आसामनि दावबायनाय दारिमिननि जेंनाफोरखौ गुसुङै फोरमाय।

असम के पर्यटन उद्योग की समस्याओं का संक्षेप में वर्णन करो।

2

56. How are the permanent members different from the non-permanent members in the UN Security Council?

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ নিৰাপত্তা পৰিষদৰ স্থায়ী সদস্যসকল অস্থায়ী সদস্যসকলৰ পৰা কেনেদৰে পৃথক?

রাষ্ট্ৰসংঘের নিরাপত্তা পরিষদের স্থায়ী সদস্যসকল অস্থায়ী সদস্যসকলের থেকে কীভাবে পৃথক?

हायुं आफादिन रैखाथि गुथुमिन गागि सोद्रोमाफोरा दान्दिजोर सोद्रोमाफोरिनफ्राय माबोरै फाराग गोनां?

राष्ट्रसंघ की सुरक्षा परिषद् के स्थायी सदस्यगण, अस्थायी सदस्यों से किस प्रकार अलग होते हैं?

57. Read the description below and answer the question that follows:

Suppose, the government has set up a hospital in a village called Dambuk. The hospital provides free treatment to the Hindus. People of other religions have to bear the cost of treatment themselves.

Can government take such measures in a country like India? Give your opinion.

তলৰ বিৱৰণটো পঢ়া আৰু তাৰ পিছৰ প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ দিয়া :

ধৰাহওঁক, চৰকাৰে ডাম্বুক নামৰ গাঁৱখনত এখন চিকিৎসালয় স্থাপন কৰিলে। চিকিৎসালয়খনত হিন্দুসকলক বিনামূলীয়া চিকিৎসা প্ৰদান কৰা হয়। অন্য ধৰ্মৰ লোকে চিকিৎসাৰ খৰচপাতি নিজে বহন কৰিব লাগে।

ভাৰতৰ দৰে এখন দেশত চৰকাৰে তেনে ধৰণৰ ব্যৱস্থা ল'ব পাৰেনে? তোমাৰ মতামত দাঙি ধৰা।

নীচের বিবরণটি পড়ো এবং তারপর প্রশ্নটির উত্তর দাও:

ধরা হোক, সরকার ডাম্বুক নামের গ্রামে একটি চিকিৎসালয় স্থাপন করেছে। চিকিৎসালয়টিতে হিন্দুসকলকে বিনামূল্যে চিকিৎসা প্রদান করা হয়। অন্য ধর্মের লোকদের চিকিৎসার জন্যে খরচ নিজেদেরকৈ বহন করতে হয়।

ভারতের মতো একটি দেশের সরকার এধরনের ব্যবস্থা নিতে পারে কী? তোমার মতামত তুলে ধরো।

गाहायनि फोरमायथिनायखौ फराय आरो बेनि उननि सोंथिनि फिन हो:

हमनानै ला, सरकारा डाम्बुक मुंनि गामियाव गंसे फाहामसालि गायसनो। फाहामसालियाव हिन्दुफोरनो बेसेन होनाङै फाहामथाइ होनाय जायो। गुबुन दोहोरोमनि सुबुंफोरा फाहामथाइनि खरसाफोरखौ गावनो बानस'नांगौ।

भारतबादि गंसे हादराव सरकारा बेफोरबादि राहा लानो हागौना? नोंनि बिबुंथिखौ हो। निम्नलिखित विवरण को पढ़ो और उसके बाद के प्रश्न का उत्तर दो :

मान लो, सरकार ने डाम्बूक नामक गाँव में एक अस्पताल का निर्माण किया। अस्पताल में हिन्दुओं को मुफ्त इलाज उपलब्ध कराया जाता है। अन्य धर्मावलंबियों को इलाज का खर्च खुद उठाना पड़ता है।

क्या, भारत जैसे देश में सरकार इस तरह की व्यवस्था कर सकती है? अपना विचार प्रस्तुत करो।

58. Suppose you are at a hardware store to purchase some goods and willing to pay your bill amount by cheque. But the store owner is refusing to accept the payment by cheque and asks you to pay by cash. You do not have cash with you.

What do you think why the store owner is refusing to accept the cheque? Suggest any alternative way of purchasing your goods that day.

1+1=2

ধৰাহওঁক তুমি এখন হাৰ্ডৱেৰ ষ্ট'ৰৰ পৰা কেইপদমান বস্তু কিনিব লৈছা আৰু চেকৰ জৰিয়তে তোমাৰ বিলৰ ধন পৰিশোধ কৰিব বিচাৰিছা। ষ্ট'ৰখনৰ গৰাকীয়ে কিন্তু তুমি চেকৰ

B25–SS**/520** [Contd.

3

জৰিয়তে ধন পৰিশোধ কৰাটো মানি ল'ব বিচৰা নাই আৰু তোমাক নগদ ধনেৰে সেয়া পৰিশোধ কৰিবলৈ কৈছে। তোমাৰ লগত নগদ ধন নাই।

ষ্ট'ৰখনৰ গৰাকীয়ে কিয় চেকখন গ্ৰহণ কৰিব বিচৰা নাই বুলি তুমি ভাবা ? সিদিনাখন তোমাৰ বস্তুকেইপদ কিনিবলৈ যিকোনো এটা বিকল্প উপায়ৰ পৰামৰ্শ দিয়া।

ধরা হলো তুমি একটি হার্ডওয়্যার স্টোর থেকে কয়েকটি জিনিস কিনতে চাও এবং চেক দ্বারা তোমার বিলের ধন পরিশোধ করতে চাও। কিন্তু স্টোরের মালিক চেক দ্বারা বিল পরিশোধ মানতে চাইছেন না এবং তিনি তোমাকে নগদ টাকা দিয়ে পরিশোধ করতে বলছেন। কিন্তু তোমার কাছে নগদ টাকা নেই।

স্টোরটির মালিক কেন তোমার চেক গ্রহণ করতে চাইছেন না বলে তুমি ভাবো? সেদিন তোমার জিনিসগুলো কেনার জন্য যে কোনো একটি বিকল্প উপায়ের পরামর্শ দাও।

हमनानै ला नों गंसे हार्डवेर ष्ट'रनिफ्राय मोननैसो बेसाद बायनो लादों आरो चेकिन गेजेरजों नोंनि बिलखौ सुख'नो नागिरदों। नाथाय ष्ट'रिन बिगोमाया चेकिन गेजेरजों नों रां सुख'नो नागिरनायखौ मानिनो नागिराखै आरो नोगोद रांजोंसो सुख'नो होदों। नोंनि आखाइआव नोगोद रां गैया।

ष्ट'रिन बिगोमाया मानो चेकखौ आजावनो नागिराखै होननानै नों सानो? बै सानखालि नोंनि बेसादफोरखौ बायनो थाखाय जायखिजाया मोनसे आलादा राहानि सुबुरन हो।

मान लो कि आपने किसी हार्डवेयर की दुकान से कुछ सामग्री खरीद ली है और आप चेक के माध्यम से अपने बिल का भुगतान करना चाहते हैं। परंतु दुकानदार चेक से भुगतान नहीं लेना चाहता है और आपको नकद राशि से भुगतान करने को कहता है। आपके पास नकद राशि नहीं है।

दुकानदार क्यों चेक लेना नहीं चाहता? सोचो। उस दिन आप अपनी सामग्री की खरीददारी के लिए किसी एक वैकल्पिक उपाय का सुझाव दो।

59. As per a 2022 report published by the World Bank, the life expectancy in some countries is mentioned below:

Country Name	Life Expectancy
Angola	62
Afghanistan	63
Pakistan	66
India	68
France	82
Norway	83
Australia	83
Japan	84

Why do you think the life expectancy in the countries like Japan, Australia, Norway, etc., is higher compared to that of the countries like India, Pakistan, Angola, etc.?

2

বিশ্ব বেংকে প্ৰকাশ কৰা ২০২২ চনৰ এখন প্ৰতিবেদন মতে কিছুমান দেশত প্ৰত্যাশিত আয়ুস তলত উল্লেখ কৰা হৈছে :

দেশৰ নাম	প্রত্যাশিত আয়ুস
এংগ'লা	৬২
আফগানিস্তান	৬৩
পাকিস্তান	৬৬
ভাৰত	৬৮
ফ্রান্স	b 2
নৰৱে	b*©
অষ্ট্রেলিয়া	৮৩
জাপান	b.8

ভাৰত, পাকিস্তান, এংগ'লা আদি দেশৰ তুলনাত জাপান, অষ্ট্ৰেলিয়া, নৰৱে আদি দেশত প্ৰত্যাশিত আয়ুসৰ পৰিমাণ কিয় বেছি বুলি তুমি ভাবা?

বিশ্ব ব্যাঙ্ক দ্বারা প্রকাশ করা ২০২২ সনের একটি প্রতিবেদন মতে কিছু দেশের প্রত্যাশিত আয়ুষ্কালের তথ্য নীচে উল্লেখ করা হয়েছে :

দেশের নাম	প্রত্যাশিত আয়ুস্কাল
অ্যাঞ্চোলা	৬২
আফগানিস্তান	৬৩
পাকিস্তান	৬৬
ভারত	৬৮
ফ্রান্স	৮২
নরওয়ে	৮৩
অষ্ট্ৰেলিয়া	৮৩
জাপান	৮8

ভারত, পাকিস্তান, অ্যাঙ্গোলা ইত্যাদি দেশের তুলনায় জাপান, অষ্ট্রেলিয়া, নরওয়ে ইত্যাদি দেশে প্রত্যাশিত আয়ুষ্কালের পরিমাণ কেন বেশি বলে তুমি ভাবো ?

[Contd.

B25-SS**/520**

मुलुग बेंकआ फोसावनाय 2022 मायथाइनि मोनसे फोरमायलायबादियै, खायसे हादरिन हास्थायनाय आवैखौ गाहायाव होनाय जादों :

हादरिन मुं	हास्थायनाय आवै
एंग'ला	62
अफगानिस्तान	63
पाकिस्तान	66
भारत	68
फ्रान्स	82
नरवे	83
अष्ट्रेलिया	83
जापान	84

भारत, पाकिस्तान, एंग'ला आरि हादरिन रुजुनायाव जापान, अष्ट्रेलिया, नरवे आरि हादराव हास्थायनाय आवैनि बिबाङा मानो गोबां होननानै नों सानो?

विश्व बैंक द्वारा जारी वर्ष 2022 के प्रतिवेदन के अनुसार कुछ-एक देशों की प्रत्याशित आयु नीचे दी गई है:

देश का नाम	प्रत्याशित आयु
एंगोला	62
अफगानिस्तान	63
पाकिस्तान	66
भारत	68
फ्रांस	82
नॉर्वे	83
ऑस्ट्रेलिया	83
जापान	84

भारत, पाकिस्तान, एंगोला आदि देशों की तुलना में जापान, ऑस्ट्रेलिया, नॉर्वे आदि देशों की प्रत्याशित आयु का परिमाण क्यों अधिक है? अपना विचार लिखो।